

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kolozsvár, St. Baro

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

Bucuresti

6 október 29

VÉSZET

heti műsora

AZ

ményei.

Az utolsó

adon az Izsó

álása mellett

színház min-

operette-kom-

padí köntös-

prezentálja

és a ruhák

előadásnak, a

vel készülnek

évek óta nem

mbaton este

övételi pénz-

ő est, hétfő

óló jegyeket.

inészet.

átka. Buda-

Szabó Jucit,

lják s már a

Ez a jókedvű

játék lesz a

eseménye. A

gja játszani.

Marival. (Bár-

mint kísértet

igen olcsó hely-

at Bácz József

buksi! (A leg-

s-őr. Neményi

remierbarlet 18

orosságának éne-

ezállított hely-

s Ferkó (Len-

Ihászsal, Ren-

r: Drága kicsi

szor. Neményi

netben Sorozat-

1935 október 30 Szombat

Kolozsvár - IX. évfolyam * 238. szám

5687 Chesván 22

Mindennemű optikai **látaszerek** **betegpolási cikkek** **Lázmérő** a legolcsóbb árban kapható.

„OPTICA”
Strada Universitatii No 1. Cluj

Az arab és zsidó egymásratalálás útján

Tegnap számunkban röviden ismertettük annak a konferenciának lefolyását, melyet Londonban az angol dominióink képviselőinek jelenlétében tartottak meg s amelynek keretében az angol mandatárius hatalmak képviselői is résztvettek. A konferencián Palesztina problémáit Amery világította meg. A rendkívül érdekes fejtegetést alant közöljük.

Kötelességünknek tartom, hogy röviden jelentest fogjak a Központi jelentési helyzetéről. A brit politikai befolyásnak ezen az új területén a civilizáció legelsőbb házával kerülünk szerves érintkezésbe. Természeti gazdagságban bővelkedő országok ezek, olyan népsűrűséggel, amelyek izmos és természetadta tehetséggel rendelkeznek. Másrésztől azonban olyan országok ezek, amelyek évszázadokon keresztül el voltak hanyagolva és amelyek csak lassan lépésben tudják feldolgozni magukat elmaradottságuktól. Mindenképp Palesztináról hírárok beszélni. A politikai helyzet jelentékeny módon megváltozott ebben az országban. Ez a javulás egy hat esztendő óta önmagához mindig há maradó, pártatlan közigazgatásnak az eredménye.

Az arabok, akik politikai vezetőik által befolyásolva, ellenségesen állottak szemben a Balfour-deklarációval és a palesztinazsidó nemzeti otthon felépítésének tényével, most végre arra a belátásra jutottak, hogy az a féltelmük, mintha a mi politikánk célja az volna, hogy az ország lakosságát bevándorló zsidó tömegekkel kiszorítsuk, teljesen alaptalan volt. Végre beálljták azt, hogy a zsidó tőkének és a zsidó telepességeknek beözönlése az országba, éppen olyan javára szolgál az arab lakosságának, mint a zsidó lakosságának.

Mindamellett, hogy a háború óta a zsidó bevándorlás az országának zsidó lakosságát csaknem kétszeresére szaporította, a megváltozott gazdasági és egészségügyi viszonyok következtében az arab lakosság növekedése még ennél is nagyobb volt. Bizonyos vagyok benne, hogy a politikai igazgatásnak az a módszere, amely eddig a népképviselői intézmények működését megakadályozta, lassan meg fog szűnni. Szociális és minden más tekintetben máris barátságos együttműködés tapasztalható.

Palesztina ma már semmiféle állami támogatást nem kap a brit pénzügyi hivataltól, saját maga fedezni közigazgatási költségeit. A kormányok ma már csak az ott állomásozó Kish-féle repülőgéposzttag költségeit kell viselni és a palesztinai kormányal közösen kell hozzájárulni Transzjordánia területének védelméhez. Egyébként azonban az országának ma már nincsen semmi szüksége külső pótlásokra határterületeinek védelme szempontjából s tekintet nélkül a Szíriában uralkodó igen súlyos helyzetre, Pa-

lesztinában tökéletes rend és nyugalom van.

Gazdaságilag az ország az utóbbi években nagyon figyelemreméltó fejlődésen ment keresztül. Narancs- és dohánytermelés igen erősen felvirágozott s a mezőgazdaság fellendülése mellett, aminek az országban mindig is a főmunkásgaznak kell lennie, a zsidó bevándorlók révén számos ipari vállalkozás alakult.

Ez az egész fejlődés nagyrészt Palesztina első kormányának, sir Herbert Samuelnek köszönhető. Ostéhsége, mindent leküzdő szorgalmat, abszolút pártatlansága, valamint szívbéli lelkesedése az ország iránt, odáig fejlesztették a dolgot, hogy ennek a kormány osztagnak arculata rövid idő alatt teljesen megváltozott. Az elhanyagolt földékből, amelyek a háború előtt török igazgatás alatt állottak, Palesztina egy valóban haladó, megelégedt és jómódú területté vált, amelyet a világ turistái is nagy szeretettel látogatnak.

Transzjordánia Emir Abdullah fenható-

sága alatt Palesztinától különálló közigazgatás alatt áll. Ennek a területnek legfontosabb eseménye a legutóbbi birodalmi konferencia ideje óta a Meas-Vilajeth bekelezése volt, aminek következtében Transzjordánia ma már egészen a Vörös tengerig nyúlik. A másik fontos esemény az a határmegállapítás volt, amely Transzjordánia és a Neiid szultánátus között jött létre s amelyet az elmúlt esztendőben a Sir Gilbert Klifton és Ibn Saud szultán között történt tárgyalások véglegesítették. Ugyancsak kölcsönös megállapodás védte ezt a két országot minden esetleges határjárás és bandák betörése ellen.

Amery gyermekügyi miniszter jelentésének befejezése és a hozzákapcsolódó vita után, amelynek során Auszália miniszterelnöke: Bruce, valamint Herzog generális Délafrika miniszterelnöke vettek részt, a birodalmi konferencia elhatározta, hogy a mandatárius kérdések megtárgyalására külön bizottságot küld ki.

November 15-én lesznek Kolozsváron az új községi választások?

(Bucuresti, Bukarest, október 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Monitorul Oficial mai száma közli azt a rendelkezést, amely a kolozsvári községi választást november 15-én teszi ki. Ez azonban tiszta formális csupán, amely azért történik meg, mert a közigazgatási törvény idevonatkozó paragrafusában a községi tanácsok feloszlatása után 8 héten belül új választások irandók.

A kormánynak azonban eltökélt szándéka az, hogy az ideiglenes bizottság működését legalább is újabb három hónappal meghosszabbítsa.

Az ideiglenes bizottság elnöke Oavada polgármester nyilatkozatában — amint ismeretes — évekre terjedő városigazgatási programot adott, amely a novemberi választási dátum jelentőségét a kellő megvilágításba helyezi.

Mária királyné amerikai nyilatkozata a romániai zsidó diákok súlyos sorsáról

„Hozzám barátsággal vannak a zsidók.” A királyné meg fogja látogatni a chicagói román zsidók zsinagógáját. Ünnepléses Te Deummal ülték meg Mária királyné születésnapját

(Newyork, október 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Mária királyné amerikai útjának során kihallgatáson fogadta a Zsidó Távirati Iroda egyik munkatársát, aki előtt nyilatkozatot tett a romániai zsidósághoz való viszonyáról.

A királyné elmondotta, jól tudja azt, hogy a zsidó ifjúságnak súlyos harcokat kell megvívnia az egyetemen és egyébként is súlyos nehézségeket gördítenek az útjukba, de egyébként a zsidókkal éppen úgy bánnak Romániában, mint a többi polgárokkal.

— Az egyetemi események egyébként — mondotta a királyné — nem tartoznak rám. Hozzám barátsággal vannak a zsidók és remélem, hogy ez a jövőben is így marad. A király jó szívvvel viselik a zsidókkal szemben és egy tekintetük mint a saját gyermekeiket, mint ahogy gyermekeinek tekintik összes elítélteket.

— Az Amerikában lakó románok között — folytatta a királyné — igen sok zsidó is van. Nagyon örvendő, ha utamon velük is találkoznak.

Mária királynét egyébként Amerikában való partraszállásakor a kivándorlási hivatalnak egy küldöttsége üdvözölte. A küldöttséget William Feder romániai származású magyarországi zsidó bevándorlási tisztviselő vezette.

Hivatalos jelentés szerint a királyné meg fogja látogatni a román zsidók chicagói zsinagógáját.

Newyork, október 29. Mária királyné tegnap délelőtt hírértével Ottavába érkezett. A

pályaudvaron lord Willington főkormányzó, Robb miniszterelnök, a kormány többi tagjai és a főbb tisztviselők várták a vendégeket. A királyné a kormányzót, mint régi ismerősét üdvözölte. Ottava polgármestere köszöntötte az uralkodónét, aki az üdvözlések után a kormányzó palotájában tett látogatást, majd megtekintette a város nevezetességeit. Délután a feminista klub tartott díszülést a királyi vendég tiszteletére, sőt pedig a kamara elnöke a parlament palotájában nagy recepciót adott.

Bucuresti Bukarest, október 29. Mária királyné születésnapját nagy pompával ülték meg a fővárosban. Ma délelőtt 11 órakor a patriarchátus székesegyházában tartott Te Deumon megjelent az egész kormány Averescu tábornokkal az élén, az udvar és a tisztikar. A hatadrélis előtt Mircescu tábornok hadügyminiszter szemlélet tartott a kivonult csapatok fölött, majd beszédet tartott, hangsúlyozva Mária királyné áldásos munkáját a háboruban és békében. Az ünnepség után a kormány tagjai és a többi előkelőségek a királyi palotában kitett ivon szarancsokivánatokat fejezték ki. A szenátus a washingtoni követség úján hódoló táviratot küldött a királynénak.

Kolozsvárt ugyancsak meleg ünneplétsben részesítették a távollévő királynét születésnapja alkalmából. Az ortodox püspöki templomban Te Deum volt, amelyen megjelentek az összes hatóságok képviselői, az iskolák tanári kara és számtalan magánegyesület küldötte.

ELŐFIZETESI ÁRAI

Romániában

Egész évre — — — 1050

Félévre — — — 550

Negyedévre — — — 290

Egy hónapra — — — 100

Az előfizetési ára „Föld” című folyóirattal együtt hav-ként 10 lejellel drágább

Csehszlovákiában

Egy hónapra — ck 40-

Egy szám ára — ck 2-

ESEK

magasabb betű-
40 lej. Állás-
hirdetések díja
ja 250 lej, elő-

son és jól akar
gyen dr. Szent-
féle szakácsköny-
y az összes zsidó-
és gyűntölcsők
bóját, továbbá a
féllebb ételek gaz-
dálkodási módját
za, eddig már
l. van forgalom-
Kapható minden
eskedésben és
könyvkisadónál.

1932

irzei

teraris

szület

Kolozsvár,

M. Vt. 13

Telefon

1049

EZT A SZELVÉNYT A LAP BELSEJÉBEN FELSOROLT KÉRESKEDŐK

LEI 5 LEI

ÉRTÉKBEN, A VÁSÁROLT ÖSSZEG TIZ SZÁZALÉKAIG KÉSZPÉNZFIZETÉS GYANANT FOGADJÁK EL

Ex a szelvény érvényes dec. 31-ig

Egy sánta-lábbal...

Kár volt lapársunknak a fáradságért. Anélkül is tudtuk, hogy tiszteltreméltó lapársunk nem ért velünk egyet. Ha más oka erre nem volna, elég ok az is a felhőkendzére, hogy mi sdtunk az országos zsidó párt zászlóbontásáról hírt és nem ő. S vajjon miért hordult úgy fel lapársunk? Talán elvi aggodalmi vannak a készülő párt programja miatt? Talán vaszélyeztetve látja az egyetemes, vagy a zsidó kisebbségi sorsot?

Szó sincs róla: Lapársunk a legteljesebb megértést tanúsítja a készülő párt eddig nyilvánosságra került programjával szemben. Szívtől örvend és a legteljesebb mértékben egyetért azzal, hogy az új alakulat „nem érinti senkinek belső meggyőződését, nem vonja senkinek kétségbe valamely kultúrához való tartozandóságát és azt a jogát, hogy továbbra is megmaradjon abban a kultúrában, amelybe belenőtt.”

Még a párt megalakulásának ténye ellen sincs kifogása, erre vall legalább is ez a kitétele: „ha lehet létjogosultsága egy egységes zsidó pártnak, akkor csak az őszinteség és a szabad lelkiismeret bízását választhatja”. Hát akkor mégis miért horkan fel olyan hevesen a hír hallatára tiszteltreméltó lapársunk? Ha kellő figyelemmel olvassuk végig cikkét, rájövünk ennek az okára is. Lapársunk nem bízik az alakulat őszinteségében, mert „általában ugyanazon garnitúra akar most országos zsidó párt név alatt politikát csinálni, amely eddig zsidó nemzeti szövetség elnevezés alatt csinált politikát.”

Hát ez fáj lapársunknak. A garnitúra fáj. Az fáj, hogy lapársunk képviselő-igazgatójával együtt nincs benne ebben az alakulatban, legalább egy kóser disznóláb erejéig. Pedig lapársunk mindenben benne van egy félábrával.

Benne van a magyar párban (félábrával), a nagyiparban (egész lábbal), a szocialista pártban (egy verslábbal), a cionistáknál (sánta lábbal), a reakciósoknál (két ballábbal).

Benne van mindenben egy ponttal, mert az a kenyere, hogy mindenbe beleütse az orrát és mindenbe beleárta magát.

Es imé most mi történt. Vértés Adolf dr. Temesváron kibontotta az Országos Zsidó Párt zászlóját és lapársunkat elfelejtette előzőleg megkérdezni. Hallatlan injuria. De történt ennél egy még felháborítóbb valami. A képviselőlapvezér homlokára kiül a veríték. Mi az, mi megy itt végbe? Hiszen itt a régi garnitúra vállal új szerepet és én, a lapvezér még egy kóser disznóláb erejéig sem vagyok benne. Hiszen ez kóser svindli. Emberek, tűz van!

Nos megnyugtattuk lapársunkat, ez az új alakulat nem a régi garnitúra és egyáltalában semmiféle garnitúra, hanem minden becsületese zsidó törekvése és ha lapársunk megjavul idővel, az övé is lehet. Az övé is lehet, de csak akkor, ha tisztázni fogja végre, hogy mi is ő tulajdonképpen: fiu, vagy leány? Zsidó lap, vagy magyar lap? Progresszív, vagy reak-

ció? Ha ezt majd tisztázza, akkor majd egészen keposolába kerülhet a zsidó párt al. Addig azonban, míg ezek a kényes kérdések tisztázva nincsenek, illetéktelen beavatkozásnak és cáliudatosan zavart okozni akaró okvetlenkedésnek tekintjük az ilyen megnyilatkozást. Nem más ez, mint a lemaradt ember fésskelődése, aki így akar felszinen maradni és

Női gyapju mellény 357 lei. Gyermekek gyapju svetter 187 leitől, SIPOS-nál, Cluj, Calea Regele Ferdinand 8.

aki akár kerdik, akár nem, minduntán jelentkezik: én is itt vagyok!

Kettős vasuti összeülkőzés a bukaresti vonalon

Egy ember meghalt, ketten megsérültek. Milliókra rug az anyagi kár. A megrongált pálya miatt a vonatok csak óriási késéssel közlekedhetnek

(Bucuresti-Bukarest, október 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap este 6 órakor Campinánál a 327-es számú nagyváradi tehervonat becsúszott egy mozdonyba. Tíz kocsi teljesen pozdorjává zuzódott. Hét kocsi cukorakománya széjjelszórtott. A tehervonat két tékezője súlyosan megsérült. A kár meghaladja a tizenkétmillió lejt. Az összeütközés következtében a pályatest annyira megrongálódott, hogy a bukarest-prédeali vonatokat Temesvár és Nagyszében felé irányították. A közvetlen forgalmat ezen a vonalon ma helyreállították.

Éjszaka újabb vasuti szerencsétlenség történt Albesti állomáson, ahol két tehervonat szaladt egymásnak. Egy fékező meghalt, tizenkét vagon pozdorjává zuzódott, a vagonroncsok megrongálták a pályát, úgy, hogy Proesti felé a vonatok csak átazállással és óriási késéssel közlekednek.

Mit végzett a kongresszusi hitközségek temesvári konferenciája

A hitközségi nagygyűlés a szabad tannyelv választás jogát kérte. Dr. Eisler Máttyás nyilatkozik a kongresszus határozatairól. Rendelik a diáksegélyezést és a hitoktatásba bevezetik a héber nyelvet

(Cluj-Kolozsvár, október 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Dr. Eisler Máttyás, a kolozsvári kongresszusi hitközség főnöke ma délelőtt érkezett vissza Temesvárról, ahol hitközségek képviselőiben résztvett a kongresszusi hitközségek tanügyi konferenciáján és országos kongresszuson. Az Uj Kelet munkatársa felkereste Eisler dr.-t, aki a kongresszus határozatairól, az azon szerzett impresszióiról a következőket mondotta:

— Mindenekelőtt is hangsúlyozni kívánom, hogy sem a tanügyi konferenciának, sem pedig a kongresszusnak politikai jellege nem volt. A politikának nem volt mit keresni a kongresszuson. Így érthetően, hogy egyes lapok magyarpárti népgyűlésnek igyekeznek azt beállítani.

A kongresszus első részén, a tanügyi konferencián az előzők referálták a napirenden levő pedagógiai kérdésekről. Megalkították a Zsidó Tanárok és Tanítók Egyesületét, amely a tanügyi kérdéseket állandóan nyilván fogja tartani.

A kongresszus és a nyelvkérdés

— A tanügyi konferencián több előadó foglalkozott a nyelvkérdéssel is. Régen lesozogatott álláspontja a kongresszusnak, hogy iskolafentartó jogánál fogva maga határozza a tannyelv fölött. E kereten belül voltak felszólalók, akik a román héber, voltak viszont olyanok, akik a román magyar tanítási nyelv mellett törtek lándzást. Én magam a zsidó iskolák hitoktatása tekintetében erőlyesen követeltem a héber nyelvnek direkt módon való tanítását, oly mértékben, hogy a középsikolai tanulók már héber eredetiben tanulhassák a Bibliát és szemelvényekben az imákat. Egyesek itt a tanulók taltarhálására hivatkoztak, a tulnyomó többség azonban emellett határozott, mert az egyedül adja meg a zsidó iskolák létjogosultságát.

A kongresszus táviratban kérte a kultuszminisztériumtól az iskolafentartónak azt a jogát, hogy tannyelvét maga válassza meg. Többsék tehát a tudósításot, amelyek arról számoltak be, hogy a kongresszus a magyar tannyelvet kérte volna.

A zsidó élet elmélyítése

— A kongresszus bizonyoságot tett arról, hogy a lelkeket minden összejövetel alkalmával pártállásra és világszűzre való tekintet nélkül közelebb hozza a benső zsidó élethez. Ez a kongresszus legörvendetesebb eredménye. Mint említettem, a kongresszusnak nem volt politikai jellege, bár egyes felszólalásokból mégis kiittközött. Voltak felszólalók, akik a megalkítandó zsidó párt mellé állottak. Akadtak viszont olyanok is, akik magyarpárti értelemben szólaltak fel. Politikai ellentetek azonban távo maradtak a kongresszustól és Vértés Adolf is a kongresszuson kívül mondotta el zászlóbontó beszédét.

Megoldják a diáksegélyezést

Kötelezte a kongresszus a hitközségeket, hogy a diákokat támogassák és elhatározta a külföldön és belföldön tanulók segélyezésének egyesítését. Hasonlóan fontos határozata a kongresszusnak, hogy rabbik, metszők, hitoktatók kiképzésére araváló ifjakat segélyeznek tanulmányaikban, esetleg külföldön is.

A kongresszust megelőzőleg az Erdélyi Bánáti Rabbiegyesület tartott ülést, amelyen a vallásos élet elmélyítésére vonatkozólag hoztak határozatokat.

Temesvár zsidó társadalmá — amely a szellemi és gazdasági fejlettségnek egyedülálló példáját foglalja el — meleg szeretettel fogadta a kongresszus résztvevőit és együttérzésének többiben adott spontán kifejezést. — fejezte be nyilatkozatát Eisler Máttyás dr.

Ki akar decemberben érettségizni?
GALGÓCZI magánintézmény előkészít jutányos árak mellett **teljes anyagi felelősséggel** középszintű összevont magánvizsgákra és érettségire. Budapest, VIII. Maria Teréziatér 3. sz., III. 22.

Wirth, Stölzhammer, Hoffmann, Produktiv Genossenschaft, Lauerberger & Gloss, Partardt Luner **zongoragyarak képviselője**
Gyári árak. Telefon 4-94
Sternberg J., - Oradea.

Ki akar szép lenni? Szépítő leányok, májfoltos asszonyok, pattanásos férfiak szépek lesznek, ha **Maria szépítő krém-el** használnak. Hatásért felelős! Fehélt Artalmatlan, **Ára 30 L.** Fehélt it Ártalmatlan, **Ára 30 L.** Fehélt it Ártalmatlan, **Ára 30 L.** Fehélt it Ártalmatlan, **Ára 30 L.**

Főlerakat: Császár gyógyszerár, Tg.-Mures, Albina-palota, 8 tégelynél díjmentes postai szétküldés. Kapható Clujon: Bözsa-drogueria, Aradon: Wojtez és Wojtez drogueria. Oradea-Mare: Apollo drogueria

Előkelő hölgyek csak Höfer 2. számú, arceport használnak

Egy erdő a termé

Három érdek

(Cluj-Kolozsvár tudósítójától.) E Izzák Radinescu nemcsak orvos felhívását keltő megfigyelésnek kontroll is igazs szó, mint arról táplálásnak pr korra sikerült a Leib dr. ér nyéről a követ

Egy ötves meguőszlt. F leánygyermek en anyja szept dett és hórha otthon maradt nagyanyja nno kes eszoryok cseccemő srt, emlőjhez teté hat eltele utá vette, hogy em már nem sirt. A következő h dött arról, hog sen szoptatta a anyakönyvi me évvel szült ut korának, még

A második szony, aki má makériumon é egy herminoné ha hetes csecc gesen (tehente szort a gyermek és a gyermek hozta az sredi volt teje a nő gyermek, hab ngyanis későn keket.

Leib dr. sz lyes megfigyel egy harmadik faluban történt Ebben az eset egy nagyany, maradt hatóór szoptatta. Az öt éves korában görögkeleti lel

Az itt kö még probleme oiból végzett be nem igazol nagy a szociá mesterséges tá a gyermek ha eddig is, hogy van az emlöm ban, hogy ti választása meg nő terhes lett pedig éppen e nagy gyakorla hogy bármiko táplálkozási fo akik idegen g saját gyermek hagyják, hasor táplálni a eye tástól egérvé akinek anyja választható let Leib dr., szombaton a fog beszámoln hogy a tudom

Munkatárs ismert kolozsv

Egy erdélyi orvos megfigyelései megoldották a természetes gyermektáplálás problémáját?

Három érdekes eset, ahol pusztán mechanikus ingerre megindult a tej elválasztás

(Cluj-Kolozsvár, október 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egy fiatal erdélyi orvos, dr. Leöb Izzák Radineski közölte, hogy a kóros és nem kóros természetű csecsemők természetes táplálásának problémáját egyszerű és mindenkorra sikerült megoldani.

Leöb dr. érdekes megfigyelésének eredményéről a következőkben számol be:

A három eset

Egy ötvenéves asszonyunk egyik fia megcsúszott. Félévesének 1925. október 30-án leánygyermekét született. A csecsemőt hat hétig az anyja szoptatta. Ekkor az anya megbetegedett és kórházba került, a kis leányka pedig otthon maradt a faluban. Nappal a gyermek nagyanja urokáját szoptatni vitte kisgyermekes asszonyokhoz, éjszakánként pedig, ha a csecsemő sírt, nagyanja megdönyörögött rá, emlőjéhez tette a gyermeket, aki szoptott. Egy hét eltelté után a gyermek nagyanja észrevette, hogy emlői megduzzadnak és a gyermek már nem sírt többé, ha emlőjéhez tette szoptani. A következő hét eltelté után pedig meggyőződött arról, hogy tejet választ el. Azóta rendszeresen szoptatta a csecsemőt. A nagyanja általános anyakönyvi megfigyelésének szerint azelőtt 19 évvel szült utoljára és d.óra előrehaladott korának, még mindig mers ráll.

A második esetben egy ötvenéves asszony, aki már két és fél év óta van a külföldön és aki már évek óta nem szült, egy herminóves korában elhalt unokahúgának hátsó csecsemőjét magához vette, mesterségesen (tebentejjel) kezdte táplálni és valahány-szort a gyermek sírt, mindíg emlőjéhez tette és a gyermek szoptott. A szopási inger meghozta az eredményt, mert két hét eltelté után volt teje a nőnek. Azóta rendszeresen szoptik a gyermek, habár már másfél éves, falubeli asszony későn szokták elválasztani a gyermeket.

A természetes táplálás problémája

Leöb dr. arról a két esetről, mint személyes megfigyeléséről számol be. Említ azonban egy harmadik esetet is, amely ugyanabban a faluban történt s amelyről hallomásból értesült. Ebben az esetben tizenhat esztendővel azelőtt egy nagyanys, mintán leánya meghalt, árván maradt hatónapos unokáját hasonló módon szoptatta. Az ilyen módon felnevelt leány tizenöt éves korában férjhez ment s jelenleg a falu görögkeleti lelkészének a felesége.

Az itt közölt eredmények természetesen még problematikusak, mindaddig, amíg az esetről végzett kísérletek megbízható formában be nem igazolják. Ezeknek a kísérleteknek igen nagy a szociális horderejük, mert hiszen a mesterséges táplálás egyik legfőbb faktora volt a gyermek halandósága. Ismert dolog volt eddig is, hogy a szopási ingernek nagy hatása van az emlőmirigyek elválasztására, azt azonban, hogy tisztán szopási ingerrel a tej elválasztása meginduljon, anélkül, hogy az illető nő terhes lett volna, eddig nem észlelték. Már pedig éppen ebben rejlik ennek a kérdésnek nagy gyakorlati jelentősége, mert ez azt jelenti, hogy bármikor rendelkezésre áll természetes táplálkozási forrás kis csecsemők részére. Dajkák, akik idegen gyermekeket szoptatnak, nem kell saját gyermeküket természetes táplálás nélkül hagyják, hasonlóképpen lehet természetes módon táplálni a gyermeket, akinek anyját a szoptástól egészségügyi okok miatt eltávolítják, vagy akinek anyja, mielőtt még a csecsemő elválasztható lett volna, meghalt.

Leöb dr., az itt közölt megfigyeléséről szombaton a kolozsvári orvosszövetség ülésén fog beszámolni s ez az ülés lesz hivatva arra, hogy a tudományos kontrollt megejtse.

Leitner Fülöp dr. nyilatkozata

Munkatársunk felkereste dr. Leitner Fülöp ismert kolozsvári gyermekorvosot, aki a fentiek-

ról a következő érdekes nyilatkozatot tette:

Dr. Leöb észlelései tudományos szempontból annyira érdekesek, hogy annak tudományos publikálását is feltétlenül szükségesnek tartom. Szokadon jelenség, hogy egy előrehaladottabb korú nő emlői tejet válasszanak el, még abban az esetben is, ha szülés után következik be, bár az előrehaladott kor egyáltalán nem jelenti az emlők működésének megszűnését. Magam is észleltem, egy ötvenkétéves anyánál, ki huszonkét éves lányával egyidőben gyermeket szült és a nagyanja anyja kifogástalanul el tudta látni

Tíz orosz hadihajó átkelt a Dardanellákon

(Cluj-Kolozsvár, október 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt konstantinápolyi jelentés alapján megírjuk, hogy Moszkva és Konstantinápoly között fontos diplomáciai tárgyalások indultak meg, amelyek egy külön ázsiai Nepszövetség alakítására irányulnak. Az ázsiai Nepszövetségben állítólag Oroszország, Törökország, Perzsia és Afganisztán foglalnak helyet. Egy Bukaresten át Konstantinápolyból érkezett jelentés ma azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy tegnap egy 10 hajóból álló orosz hadiflotta kelt át a Dardanellákon. Egyelőre nem tudni, hogy a flotta hová igyekszik. A hír nagy izgatottságot keltett, mert a szoroson tudvalólag nem szabad hadiflótának átkelni.

A magyar nemzetgyűlés nem hosszabbítja meg mandátumát

A királyválasztást akkorra halasztják, amikor az ország teljesen konszolidált lesz

Budapest, október 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyar nemzetgyűlés felsőházi javaslati vitájában az egységes párt részesül Labacs György méltányosja Apponyi Albert grófnak azon kívánását, hogy a munkásság képviselője legyen a felsőházban, de helyeselte egyben Nagy Emléket is, hogy nehéz a formát megtalálni a kívánság teljesítésére.

A jövő évre — mondotta Lukács — lejár a nemzetgyűlés mandátumának határideje. Ez az a javaslat, amellyel betetőződik a konszolidáció munkája.

A királykérdésről a következőket mondja: — Bevárjuk, amíg viszonylag teljesen konszolidált lesz az ország és azután választunk királyt. Minél inkább sikerül a befolyás tendenciáját visszazsorítani, annál közelebb lesz az idő, amikor szabad skarbattal határozhatunk a királykérdésben.

Majd arról a hírről beszélt, mely azt beszélte, hogy új választások kiírása nélkül alakul át a nemzetgyűlés országgyűléssé. Ez komolytalan állítás — mondotta — mert megbízatásokat a tyomban meghosszabbítani nem lehet és gyávaság volna, ha a nemzetgyűlés nem engedné át a nemzetnek, hogy akaratát nyilván kifejezze. A mandátum meghosszabbítása különben is törvénybe ütközne.

Bucsan miniszter cáfolja a kisebbségi ultimátum hírét

A csucsai paktumnak már csak történelmi jelentősége van

(Bucaresti Bukarest, október 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A R. pid munkatársa ma felkereste Bucsan belügyi államtitkár, akihez kérdést intézett a lapoknál arra a híre vonatkozólag, hogy a legutóbbi minisztertanács foglalkozott Bucsan államtitkárnak a kisebbségekkel folytatott tárgyalásairól és a kisebbségi iskola követelésekkel.

A hír — mondotta Bucsan államtitkár — a „Viitorul“ útján terjedt el az ország sajtójában, azonban nem felel meg a valóságnak, mert a minisztertanács sokkal fontosabb kérdésekkel volt elfoglalva és így erre nem került sor.

Mi igaz azokból a lapokból — kérdeztük — hogy a német parlamenti blokk ultimátumzserü memorandumot nyújtott át a kormányoknak?

Ez a hír tisztára fantázia. Sem ultimátumot, sem memorandumot nem nyújtottak be a kormányhoz, csupán tárgyalásokat folytattunk a német parlamenti blokkal és nem is általánosságban, hanem egyes konkrét kérdésekben.

Hans Otto Roth legutóbbi bukaresti tartózkodása alatt olyan nyilatkozatot tett a lapnak — mondottuk — amelyből arra lehetett következtetni, hogy a német képviselők és a kormány között a jóviszony megszakadt.

Erről nem volt szó — felelte Bucsan államtitkár. — Igaz az, hogy Hans Otto Roth el volt kedvetlenedve a megyesi várositanács ellen elrendelt vizsgálat miatt, mert olyan értesüléseket szerzett, hogy a tanácsot a feloszlítás veszélye fenyegeti. Közöltem vele, hogy ez az ügy nem a belügyminisztérium, hanem a legfőbb közigazgatási tanács elé tartozik és azt is, hogy a belügyminisztérium a feljelentés alapján hivatalból köteles volt

az eljárást megindítani. Különb is aggodalomra semmi oka nincs, mert ha a tanácsot fel is oszlatták, az új választáson megint csak százok kerülnek a városi tanácsba, mert Medgyesen a százok vannak többségben.

Miért maradtak ki a kolozsvári tanácsból a kisebbségek — kérdeztük.

A közigazgatási kérdések nem tartoznak hozzám — felelte Bucsan államtitkár — különben is úgy vagyok értesülve, hogy a kolozsvári Interimar-bizottság ideiglenes jellegű s arra az egy hónapra nem fontos, hogy kisebbségek is üljenek a városi tanácsban.

Bucsan államtitkár befejezésül elmondotta, hogy egyes lapok arról írják, hogy a Magyar Párt azzal fenyegetőzik, ha nem teljesítik kívánságait, nyilvánosságra hozza a csucsai paktumot.

A csucsai paktumot — mondotta Bucsan — nyilvánosságra lehet hozni, mert a paktum elvesztette érvényét, hiszen a Magyar Párt azt felmondta. A paktumnak ma már csak történelmi jelentősége van.

Olesó tűzifa

Ölenként 1300 L. Fischer
fatelep, Piata Garii No 2. — Telefon 1300.
Az állomással szemben.

október 30
357 lei.
svetter
Cluj,
d 8.
anta an jelent-
nalon
i kár.
neinek
akor Campi-
ocsi teljesen
két tékezője
övetkeztében
ár és Nagy-
rvonat sza-
oncsok meg-
si késéssel
égek
kété.
ende-
velvet
elmélyítéso
tett arról,
el alkalmá-
ló tekintet
idő élethez.
eredménye.
nem volt
szólításokból
lők, akik a
otak. Akad-
rpartit érte-
ntetek azon-
ból és Vértas
mondotta el
segélyezést
tközéseket,
határozata a
lyezéseinek
határozata a
zós, hitok-
segélyeznek
is.
Erdély Bá-
amelyen a
ólag hoztak
amely a szel-
edáláló po-
ttel fogadta
tűtérzésének
— fejezte
égizni?
elő-
ett
séggel
egára és
Terézia-
ktiv Ge-
telele
adea.
álnak

Fontos! Szabókellékek, belés, cérna, harisnya, vattelin, gombok
Neumann Károly
 Regina Maria 10. szaküzletében vehető
 400 Yd. olasz cérna 8 L. 300 Yd. angol cérna 15 L.
 50 mt. I-a gápselyem 3.50 Duplaszélés vattelin
 Duplaszélés glott 110 L. 1 m. 175 L.

Select-mozgó
 Október 30-iki kezdettel mutatja be Hella Moja és Hany Stuart kiváló művészeket
Feledés országutja
 gyönyörű tragédiában, mely végigvezet Spanyolország legszebb vidékein.
 Oltsi siter. Monopol Trans

Urania-mozgó
 Október 30-án
Harry Piel
 legújabb nagyszerű filmjében, a
Fekete Pierot-ban.
 Monopol Transfilm

Apollo-mozgó
 Október 30-án mutatja be
Malec (Buster Keaton)
 nagyszerű vígjátékában
Malec a hajós

Üzletáthelyezés!

Chic de Paris

(volt Lőrincz & Tóth)

női divatruháza átköltözött Főter 8. szám alól

Str. Nic. Jorga 3.

sz. alá (volt Jókai-u.) Generala palota

Az összes raktáron levő árukat rendkívül melyen leszállított áron árulsunk.

J. Triska
 SZÁLLIT
 Jótállás mellett
 elsőrangú.
ZONCORAI
PIANINÓI
GRAMOFON
CLUB
 STR. SAUNA 14.

Lepadatu koncessziókat tett
Manoilescu és Garofid pénzügyi koncepciójának
 A pénzügyminiszter és Lunas költségvetésügyi miniszter belépnek a néppártba, Goldis visszatér a politikaiól

(Bucuresti-Bukarest, október 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A helypolitikai élet mindig szövevényes berkeiben beállott a teljes tájékozatlanság. Naponta homlokgyenest ellokozó hírek kerülnek forgalomba a kormányban és az ellenzéki táborban sohasem tárgyozó sülédások várható következményeiről. Éppen ezért érthető, hogy politikai körökben is érdeklődéssel várják a Jorga-párt vasárnapi gyűlését Focsinban, amelyen Jorga fontos nyilatkozatot fog tenni a liberálisokkal való viszonyáról.

Rendkívüli közgyűlésre hívták össze a kolozsvári zsidó hiteligazítványok bankjának részvényeseit

Kétfélmillióra emelik az intézet alaptőkéjét. Nagy érdeklődések várják a heti és havi befizetési betételcsoport megindítását

(Cluj-Kolozsvár, október 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Nemrégiben jelentettük, hogy a kolozsvári Kishitelbank és Takarékpénztár Rt. október 21-ikén tartott igazgatósági ülésén elhatározta, hogy november 14-ikén, vasárnap délelőtt tízenegy órára a Ferdinánd Király ut 52. alatt levő kongresszusi hírközlő irodájában összehívja az intézet rendkívüli közgyűlését. A közgyűlési meghívót már szét is küldötték a részvényeseknek. A rendkívüli közgyűlés tárgysorozatán három pont szerepel, amelyek közül legfontosabb az alaptőke felmérésének kérdése, amelyre a közgyűlés tulajdonképpen összehívást. Alig néhány hónapja működése alatt ugyanis a Kishitelbank és Takarékpénztárnak a zsidó kisérség enciák segítségével terén annyira hisztérikusok a feladatai, hogy azoknak a jelenlegi tőkeerőket köztül elég tenni nem tud. Ezért az intézet vezetősége elhatározta, hogy a bank alaptőkéjét 500 ezer lejről kétfélmillió lejre emeli fel, amit 2500 darab, egyenként 200 lej névértékű új részvény kibocsátásával fognak megvalósítani.

Az új részvények kibocsátási árfolyama az eddigi 220 lej helyett 250 lej lesz, igen kedvező fizetési feltételek mellett. A részvények névértékének felmérése legbeszédesebb dokumentumának a gyorspodásnak, amelyet a bank fennállításának rövid ideje alatt szolid alapon elért. A kibocsátási árfolyam ugyanis igen kedvező, mert a részvények tényleges befizetése jóval magasabb, mint egyelőre az is jelenl, hogy az első kibocsátási részvények négy hónap alatt tízenhárom százalékkal magasabb értéket értek el. Eppen ezért csodálatos, hogy — bár elenyésző számban oropán — mégis akadtak olyan részvénygyűzők, akik az az általuk jegyzett részvények teljes összegét még nem fizették be. Tekintettel arra, hogy az

parlamenti ülésszak megnyitása után Lupis és Lepadatu miniszterek belépnek a néppártba. Goldis nem fogja követni társait, hanem visszatér a politikai életből és kizárólag kulturális tevékenységet fog folytatni. Ezt a hírt a „Cavatai” megerősíti és hozzáfűti, hogy a Goldis-csoport helyzete máris megerősödött a kormány körében. Ennek tudható be, hogy Lepadatu pénzügyminiszter a költségvetés kérdésében koncessziókat tett, erősen közlekedett Manoilescu és Garofid pénzügyi koncepciójához. A kibocsátás körében Lepadatu és Manoilescu között hoztak tét alá a jövő évi költségvetés.

első kibocsátási részvények teljes összegében való ki nem fizetése formal okokból akadályozza az alaptőke felmérését, a Kishitelbank és Takarékpénztár Rt. igazgatósága november 14-iki közgyűlésén javaslatot terjeszt be arról, hogy mindazok a részvényesek, akik legkésőbb december 20-ig részvényjegyzési utalványukat ki nem állították, vessék el részvényes jogukat, eddigi befizetéseiket pedig — akercskedési törvény alapján — az intézet tartáskalapjának gyorspodására fordítsák. Ugyanazon részvényesek ellen irányul az igazgatóságnak az az indokolt határozata is, hogy a közgyűlésen csak azok a részvényesek vehetnek részt, akik részvényeiket átérték teljesen befizették és az erről szóló igazoló leveleiket november 12-ig az intézet Páris utca 36. szám alatti pénztáránál átvtették.

Az alaptőke felmérésének elhatározásával egyidőjűleg a Kishitelbank és Takarékpénztár, mint már megírunk, bevezeti a heti és havi befizetési takarékpénztár-rendszert. Ennek a rendszernek a célja az, hogy a kisérségenciknek módjában legyen, minden anyagi megerősítés nélkül, egy előre megállapított idő alatt, tekintélyesebb összeget megtakarítani, amivel magukat, vagy hozzátartozóikat minden eshetőségre biztosítják. Az akcióról, amelyet az Uj Kelet már részletesen ismertetett, a bank tájékoztató füzetek ad ki, amelyeket a jövő hét folyamán fog a nagyszámú érdeklődőhöz eljuttatni. Az akciónak november elsőjén tervezett megindítás technikai okokból néhány nappal halasztást szenved ugyan, de november közepéig az intézet felállítja a Főterén, a volt Malom-utóban és a bank főpénztáránál a betétfizetési pénztárakat, amelyek működésétől a közönség minden rétegében nagy eredményeket várnak.

Hirsch Ignác tízezer dollárt hagyott kolozsvári örököseinek, de nem felejtkezett el Erec Jisraél-ről sem

Bucsurjárás a kolozsvári rendőrségen a tízezer dollár örökségért

(Cluj-Kolozsvár, október 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Hirsch Ignác, volt kolozsvári kereskedő, egy emberöltő kemény, szívós munkája után immár egy éve porlad a csihágói zsidó temetőben.

Ki volt ez a Hirsch Ignác? Kolozsvár benszületett még emlékeznek rá. Páratlan szorgalommal és makacs hitériással dolgozott. Rövid, sárga bőrkabátja fel üt Er dely minden állatvásárlásán, vett, eladott és kizkődött, egyzével marhával kupaakadett. Egyszerre azután hírtelen eltűnt a város életéből. A hírközsegi gyűlések nélkülöztek szenvedélyes felszólalásait (ugyon szeretett beszélni az öreg) szinte bucsu nélkül há at fordított a városoknak és imsróseinek. Egy kis pénzre tett szert és azzal Amerikába vitorlázott szerencsét próbálni. Ez még abban az időben történt, mikor Amerika nemcsak a korlátlan lehetőségek, de a korlátlan bevándorlás

hazája is volt, amely fejlődésének létkető tempójában szívesen kapcsolta magához az akarni, dolgozni, nélkülözni és kizküdni tudó embereit. Ilyen vágása ember volt Hirsch Ignác is.

Marhakereskedőből — gombostűgyáros

A kolozsvári rokonokhoz elvélve érkezett egy-egy Washington-bélyeges levél az új hazából. Ezekből tudták meg, hogy a „nagybácsi” karriert csinált. Kis pénzével gombostűgyárat alapított, eleinte szerény méreteken dolgozott, de azután Chicágóban, a gyárak és a szorgalom konjukturájának városában magától fejlődött fizeme. Rövidesen ismertté lett neve, gyártmánya és ő is befutotta az amerikai karrierre kitapostott, de nekünk mindig érdekes és vonzó útját. A kolozsvári zsidó marhakereskedőből tekintélyes csihágói gyáros lett. Résztvett az amerikai zsidó megmozdulásokban és az utóbbi időben zsidó szívének lelkesedéssel kapcsolódott bele

a zsidóság... Az elmu senki sem tartozója ne olyan nagy liomos meg

A koloz Cetz Jonel érkezett a látástól. Mé a diplomácia késő őszre még azzal sze van K Jeruzsálem mert nem Fontos állott benne Hirsch Végrendelék pénz évek vére illeti Erec Jisraél dolárt ped rokonai: S Koják, moni... A rand munkatárs rapi száma Ignác szon annál örve

É: ma kezdve, a igérő, va erejű szav központi denki, akik és hiznak sugara élt aranyos fő mind, min ságt és a amely — hetetlent vári viszo akik már hogy egy

Kend falvi földi kottak a valaki me Elsőne — K leségem, örökös.

Mindj lusi no ar lágosabba életpárját Az az évvel e liába és van szó.

Kend órai hoss domásul mosolyog vissza Sz rendőrség vesztett

Ugy kilincset kövstelés gyűlték, esettji, ban mo A G nokul ti nevű az Clewela hogy az ő nagyb vagy pe kabocser

Tiz L'Orig kst nő sággal f

az zsidóság országépítő nagy mozgalmába. Az elmúlt év őzén meghalt. Kolozsváron senki sem tudott róla, mert közvetlen hozzátartozója nem volt és mert ma már nem is olyan nagy esemény, ha Amerikában egy milliomos meghal.

Tízezer dollár és tízezer dollár

A kolozsvári rendőrség büntügyi osztályára, Cutz Jonel rendőrkapitányhoz p. c. levél érkezett a napokban a csikági román konzulátustól. Még az év elején postára tették, de hát a diplomáciai ut ezernyi nagy akadályain csak késő őszre tudta magát átverekedni. A levél még azzal is védekezhetne, hogy Csikágó messze van Kolozsvártól, messzebb, mint Mókó Jeruzsálemtől, de hát a levél nem védekezik, mert nem hibás, és a diplomácia...

Fontos dolgot tartalmazott a levél. Ez állott benne valahogy:

Hirsch Ignác, gyáros 1925-ben meghalt. Végrendekezése szerint ingatlan vagyona és pénzeszközei egy része Laos-félszigeten élő testvére, Tízezer dollár hagyományozott az Ercsényi úti újpesti alap számára, tízezer dollárt pedig Kolozsváron lakó, ismeretlen című rokonai: Szigeti Lina, Ida és Károly kapnak. Kérjük, sálvesztésnek hálójukat megőrizni... stb. stb.

A rendőrség közölte a kolozsvári lapok munkatársával és egyik deli napi napilap taglapi számában napvilágot látott a hír. Hirsch Ignác szomoru hírlárállás és hozzátartozóinak annál örvendesebb öröhléséről.

Bucsnjárás a rendőrségre

É: ma délelőtt, már a kora reggeli óráktól kezdve, a jótét, nyugalmat, bényelmet, luxust igénylő, varázos hatalmu dollárok hipnotikus erejé szavára az emberek százai vonultak fel a központi rendőrség büntügyi osztályára. Mindeki, akét Hirschnek vagy Szigetinek hívték és hívtak, akiben csak a remény halvány kis sugara élt, hogy egyszer számára is elérkezik aranyos fogatlan a legendás amerikai nagybácsi, mind, mind elfjöttek. Elhozták Európa szegénységét és az ember kiokhatatlan optimizmusát, amely — ha delárról van szó — még a lehetetlent is elhisi. Szegény és gazdag (kolozsvári viszonylatban), földműves és kereskedő, akik már évtizedek óta be vannak állítva arra, hogy egyszer csak mégis...

Ahik nem örökölték

Kenderes József és tehatatos neje, szamosfalvi földműves már a hajnali órák óta várakoztak a rendőrség bezárt kapuja előtt, nehogy valaki meg találja előzni őket.

Elsőnek ő üdvözölte Cutz szubtronszárt. — Kenderes József vagyok instálom. A feleségem, Szigeti Ida, ő volna az amerikai örökös.

Mindjárt elő is szedte a tarisznyában a falusi no ar pöcsétes irását, amely napnál is világosabban bebizonyította, hogy Kenderes József életpárját valóban Szigeti Idának hívják.

Az asszony is előhozakodott csöndesen, hogy évekké elelőtt kivándorolt egy öccse Braziliába és hogy hán vajjon nem: — erről van szó.

Kenderes József és életpárja csak negyed-óra hosszu magyarázat után volt hajlandó tudomásul venni, hogy a tízezer dollár nem rájuk mosolyog. Lehorgaszott fővel, busan indultak vissza Szamosfalvára és rosszonyelvédek szerint a rendőrség kapujában meg is könnyeztek az elvesztett örökséget.

Ugy félkilenc táján már egymásnak adták a kilincset az örökösök. A rendőrszoba megtelt kövsteléseikkel, irómányaikkal. Ugy jöttek gyűltek, mint a „Szomorúságnak éneke” esettjei, ehöz koldusai, karjuktat tárva a távolban mosolygó szerencse után.

A Gálya Áruház egy fiatal tisztviselője honkul bizonyította, hogy egy Hirsch Ignác nevű nagybátyja már évtizedek óta tartózkodik Olcewalandben. Rezignáltan vette tudomásul, hogy az ő nagybácsija nem azonos és hogy az ő nagybácsija vagy még az élők között van, vagy pedig elfelejtett gondolkodni fiatal unokaöccséről.

Egy fatális névrokonság

Tíz óra táján elegáns sziliszthinbunda és L'Orign-purfon libagtek be a rideg falak között két nő kíséretében. Az egyik látható elforgultsággal fordult a rendőrség felvilágosító Cutz

alkapitányhoz.

— Szigeti Lina vagyok — mondotta könynyedén és illatosan. Az örökség ügyében jöttem...

— Rokonságban tetszik állani a megboldogulttal?

— Nem. De engem Szigeti Linának hívnak, a barátom is bizonyítja és a kapitány ur is meggyőződhetik róla a bejelentőhivataltól...

Kiderült, hogy a fatális névrokonságon kívül semmi sem köti a megboldogulthoz, sem pedig azzal való hozzátartozóihoz. Nincs nagybácsija sem Amerikában. De szemé mégis felragyogott a hír olvasásakor, mert azt hitte, hogy rémosolygott a szerencse... Hogy valaki, egy ismeretlen, talán egy tickos és reménytelen imadója akarta a lymódon leróni adóját vele szemben...

Megkerül az örökös

Végül ugy deltájban előkerültek az igazi örökösök. Fischbein kolozsvári kereskedő felesége, Szigeti Lina a szerencsés örökös édesanyja, Szigeti Ida és a Németországban tartózkodó Szigeti Károly. Hirsch Ignác nagybácsija volt

Monarchisztikus törekvésekkel vadolják

Pilsudski lengyel marsallt

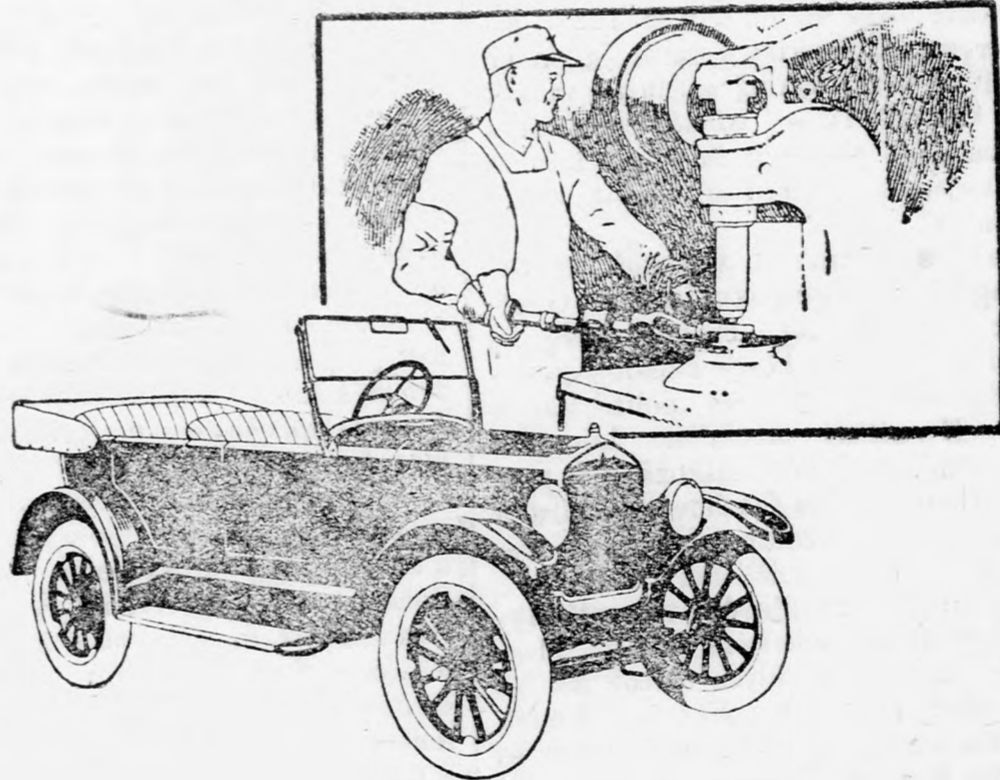
A lengyel főnemesség titkos ülésen Radziwil herceget jelölte a trónra

(Varsó, október 29. Uj Kelet tudósítójától). A lengyel főnemesség a hét folyamán bizalmas ülést tartott, amelyen — alólólól — Radziwil herceget azemelték ki a lengyel trónra. A monarchista gyűlés beloldáról a politikai pártok táborában kínos hatást váltott ki. Általános a felháborodás Pilsudski marsall ellen, akik azzal vadolnak, hogy ő hivia őssze a lengyel főnemességet és ő a monarchizmusmozgalom vezetője. Ma minisztertanács volt, amelyen — hír szerint — hihetőleg a titkos monarchista összejövetel dolgaival foglalkozott a kormány. Az ülésről hivatalos jelentés nem adtak ki. Szociáldemokrata oldalól nagy a bizalom, mert a kormány jobbfele kanyarodott.

Ingyen olvasta Erdély legjobban szerkesztett napilapját, ha kivágja az UJ KELET szelvényét és vásárol vele.

az örökösöknek. Látható megrendültséggel vetették át a 10.000 dollára kiállított csekket.

Miért is irtam meg ezt a históriát — kérdeztem magamtól, hiszen ez nem az első és nem is az utolsó. Igen, azért, mert Hirsch Ignác nem feledkezett meg azokról sem, akik most verejtékük és talán életük árán törnek a Szentföld ugarát, hogy sok-sok százezer nyomorgó testvérenek délibábos reménykedések helyett pozitív, szabad és nyugodt megélhetési lehetőséget biztosítsen. Amerika, a lehetőségek hazájának kapuja bezárult a zsidók előtt és — ahogyan Herz ámodta, a Judenstaadtban — „az új generációk meg fogják érteni, hogy számukra immár csak egy darab földön nyílik alkalom napfényre, szabadságra és érvényesülésre, Erec Jiszraelben”. Hirsch Ignác ugy érezte, hogy kötelezettsége maradt az lithonagyott nyomorgókkal szemben és leróta ezt a köeleztségét. *Kasztner Rezső*

Közismert . . .

Gyártmányai előállításánál FORD semmiképen sem takarékoskodik. Ha a Ford kocsik mégis az összes ismert, hasonló teljesítőképességű kocsinál olcsóbbak, ez azért van, mert a gyártás problémáját Ford, mint ez közismert, oly gazdasági elvek alapján oldotta meg, melyeket egyedül ő ismert fel és vitt rendszeresen keresztül.

Hisz a Ford által használt nyersanyag minősége és a gyártmányok kiválósága szinte közmondásos! 14 millió szállított jármű tesz emellett tanuságot.

Nézze meg a nyitott és csukott Ford kocsik legújabb típusait és magyaráztassa meg magának azoknak számtalan előnyét!

Ford Motor Company

Látogassa meg ma meg az országban lévő számos képviselőnk egyikét!

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő dr. Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek antanyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Szombati

Szandra:
Chájé Szará
5687 Cheasvan 22.
1926. október 30.

— **Colban Erik a királynál.** Bukarestből jelentik: Colban Erik, Stoica követségi titár kíséretében ma audiencián jelent meg a királynál. Az audiencia teljesen magánjellegű volt. A kihallgatás után a népszövetségi kiküldött hosszabb megbeszélést folytatott Petrovici közoktatásügyi miniszterrel. Colban Erik tegnap látogatást tett az Unionsa Evreilor Romani elnökénél, dr. Fildermannnál, ahival hosszabb beszélgetést folytatott.

— **Boris király trónbeszéddel nyitotta meg a bolgár parlament új ülését.** Szótaból jelentik: Boris király tegnap megnyitotta a parlament őszi ülését. A trónbeszéd rámutat Bulgária fejlődésére, jövőszövegére szomszédjaival és köszönetet mond a Népszövetségnek a menekülteknek nyújtott kölcsönért. A trónbeszéd után a király az utcákon összegyűlt tömeg lelkes órációjá közt tért vissza palotájába.

— **Marosvásárhely jövő évi költségvetése.** Marosvásárhelyről jelentik: Marosvásárhely városi számvető-éke elkészítette az 1927. évi költségvetés tervezetét. Eszerint a város 74 millió bevételre számít és nagyjában ugyanennyire vannak előirányozva a kiadások is. A költségvetés már a legközelebbi tanácsülés elé kerül és amennyiben ez jóváhagyja, felterjesztik megerősítés végett a belügyminisztériumhoz.

— **Szocialista Locarnot akarnak létrehozni a nyugati országok szocialistái.** Genf-ből jelentik: Németország, Franciaország és Belgium szocialista pártjai közös akciót készítenek elő országok meggyezéses politikájának támogatására. E célból szocialista Locarnot akarnak létrehozni. Az első találkozás már meg is történt Genfben a belga és német szocialisták között és a kiküldöttök azután együttesen Párisba utaztak a francia szocialistákhoz.

— **Még mindig nincs döntés az ermhályfalvi posta ügyében.** Tudósítónk jelenti: Megírta, hogy Ermhályfalván milyen harcok mentek végbe a posta elhelyezése körül. Már ugy látszik, hogy az évek óta húzódó posta-ügynek egyszer és mindenkorra vége lesz és Horváth Sándorné, az állásától elhelyezett postamester nő visszakapja lakását, melyet a posta évekig havi 500 lej bérért használt. Most még féltelenebbül folyik a harc mint eddig. Ismeretes, hogy Horváth Sándorné kiköltöztetési pert indított az ermhályfalvi posta ellen. A nagykárolyi járásbírósgon megnyerte a pert Horváthné, aki a törvényes 8 nap helyett 30 napi haladékot adott a posta elköltözésére. Erre több ermhályfalvi háztulajdonos felajánlotta házáat a posta céljaira és árajánlatot adtak be a váradi postaigazgatósághoz. Természetesen nem 1000 lejért, hanem 5—6000 lej havi bérért. A postaigazgatóság azonban felbuzdulva a 30 napi haladékot, amelyet Horváthné saját jóvoltából engedélyezett, egy nappal a kilakoltatási idő előtt megártották a törvényes felelősségi tárgyalást, amelyet a posta adott be. A felelősségi tárgyaláson a törvényszék felfüggesztette a járásbírósg által hozott kilakoltatási végzést és helyszíni szemlét rendelt el annak a megalapítására, hogy a posta milyen károkat okozott a posta épületek. Azóta a törvényszék a szakértőkkel ki is szállt a helyszínre, de a helyszíni szemle eredményéről még mindig nem értesítette Horváthné. A posta pedig tovább is a Horváthné házában van havi 1000 lejért.

Estélyi és alkalmi uhákra áttört és színes hímzések, brilliáns és dísz festések, bordúros plüssök párisi minták után készülnek a „Műhímző Szalon”-ban
Str. Memorandului (Unió-u.) 15. emelet

A hadikötvények karitatív valorizációját tervezi a magyar kormány

(Budapest, október 29. Az Uj Kelet tudósítója.) A magyar kormány a hadikötvények karitatív valorizációját tervezi. Az egységes párt szokásos csütörtök esti értekezése én Bud János pénzügyminiszter hosszabb expozé tartott a kormány álláspontjáról.

— Ma egy indítványt adtak be, — mondotta — amely ötszázalékos valorizálást sürget, azon a címen, hogy ha valakinek 100 ezer korona hadikötvénye volt, annak a kamataiból rendszeres körülmények között meg kellett volna élnie. Ma azonban másképp kell megoldani ezeket a kérdéseket.

Az ötszázalékos valorizálás mellett 100 ezer

— Ma este lesz a zsidó egyetemi hallgatók menza balja. A kolozsvári Newyork-szalada összes termében ma este fog lezajlani — fényes keretek között — a kolozsvári zsidó egyetemi hallgatók balja, melynek jövedelmét mezejük felségélyezésére fogják fordítani a zsidó diákok. Tekintve a célt, amelynek érdekében ez a tál rendeződik, a zsidóság minden rétegének szinte elvárja kötelessége a legnagyobb áldozatot meghozni a zsidó Intellektuál-Ifjúság jövendőjelek biztosítására. Ezt annál is inkább megteheti mindenki, mert ez az estély külső keretszében is előke, fényes és szórakoztató lesz s a jelek szerint a legnagyobb siker jegyében fog lezajlani.

— **Kiutasítottak egy amerikai újságíró Bukarestből.** Bukarestből jelentik: A kormány tegnap kiutasította Bukarestből E. Meisler újságíró, az amerikai „United Press Association” romániai levelezőjét. Meislernek 24 óra beldél el kellett hagynia az országot. A kiutasítás híre nagy feltárást keltett annál is inkább, mert senki sem ismeri a kiutasítás indokait.

— **Ma döntenek a kolozsvári törvényszék okiratisikasztással vadonit jegyzőjének szabadabrahelyezéséről.** Beavatott körökben általános meglepetést keltett néhány nappal ezelőtt, hogy Constantinescu vizsgálóbíró rendelkezésre tartottattak Blaj Alexandrut, a kolozsvári törvényszék harmadik szekciójának jegyzőjét. A vad szerint Blaj meg a mult évben a most letartóztatásban lévő Petrescu Leonida törvényszéki elnök pressziójára bizalmas feljelentést adott be Bohatel Leo törvényszéki bíró ellen, amelyet azután visszazsuzart és megsemmisített. A vizsgálat során azonban kiderült, hogy Blaj nem is tett feljelentést Bohatel ellen, aki ellen így tegyeimi eljárást sem indítottak. A visszazsuzart okirat csupán bizalmas deklaráció volt, amelyet Blaj tevétségének pressziójára és meggyőződésének ellenére állított ki és amikor a presszió megszűnt, a véletlenül eléje került okmányt megsemmisítette, minthogy az sehol íratva nem volt. Blajnak ezt a védekezését a törvényszék honorálta és elrendelte a letartóztatott jegyző szabadabrahelyezését, ami azonban nem történhetett meg, mert az ügyész felelősséggel állt. Az ítéletben ma veszi tárgyalás alá az ügyész felfüggesztést és dönt véglegesen Blaj Alexandru szabadabrahelyezéséről. Erdekess véletlen, hogy ugyancsak ma kerül döntésre a bukaresti legfelsőbb tegyeimi tanács előtt Petrescu Leonida ügye is, aki tudvalegőleg illetékességi kifogást emelt az ellen, hogy a kolozsvári bíróság előtt kelljen felelnie elintézetlen ügyeire.

— **Haemorsan vérbőlápok szonnal megszűntek az aranyeres fájdalomakat.**

koronára ötezer korona esmék, ennek a kamata pedig 25 ezer korona. Mit segítünk ilyen megoldással azokon a szerencsétleneken, akiknek tulajdonképpen megélhetési forrása volt a kötvény, hogy fognak ezek egy éven át 25 ezer koronából megélni? Ezzel az összeggel igazán nem segítenek a szerencsétleneken, viszont a másik oldalról elvisselhetetlen terhet ró a gazdasági életre. Nem helyesebb e, hogyha olyan megoldást keressünk, amellyel ezeknek a szerencsétleneknek legalább minimális megélhetést biztosítsunk, amit karitatív valorizálásnak nevezzenék? A kormány ebben az irányban keres megoldást, a törvényjavaslataunk most a Ház előtt fekszik.

— **Fegyelmet indítottak Krassómegeye prefektusa ellen.** Bukarestből jelentik: Nedelcu krassószörénymegeyei prefektus ellen számos panasz érkezett a belügyminiszterhez. A panaszhoz csatolkoztak a megye kormányparti képviselői is. A belügyminiszter vizsgálatot rendelt el Nedelcu ellen.

— **Berthelot tábornok a francia hadsereg katasztrófáját jósója.** Párisból jelentik: Berthelot tábornok az „Echo de Paris”-ban nyilatkozatot tett közé a francia hadsereg helyzetéről. Most fejezte be szemleutját, mellyel kapcsolatban azt a kijelentést tette, hogy a francia hadsereget önmagában való megsemmisülés fenyegeti. A hadsereg zömét a rezignáció szelleme hajtja át, a katonák elvesztették a szolgálathoz való kedvüket. A francia hadsereg — Berthelot szerint — katasztrófa várható.

— **Háztulajdonosok küldöttsége a miniszterelnöknel.** Bukarestből jelentik: A miniszterelnökségen ma megjelent a háztulajdonosok egy küldöttsége és egy memorandumot nyújtott át Averescu miniszterelnöknek. A memorandum lényege a lakásforgalom teljes szabadsága. Averescu miniszterelnök átvette a memorandumot, de választ arra nem adott.

— **A kolozsvári villamosművek munkabér-konfliktusa.** A munkaügyi inspektorátusnál ma egy küldöttség jelent meg, amely intervenciót kért a villamosművek igazgatósága és munkások között felmerült munkabérkonfliktus ügyében. A villamosművek kollektív szerződése a munkásokkal ugyanis még szeptember 15 én lejárt és az akkor beindított tárgyalások az új kollektív szerződés megkötésére nem vezettek eredményre. Mint értesülünk, a hidegiz-mosi üzemnél nincsenek nagy differenciák és az ellentétek inkább a belsőszmrel éleződtek ki annyira, hogy a munkaügyi inspektorátus intervenciója vált szükségessé.

— **Abrudán és Zetekovits Dreher-Haggenmacher sörcsarnoka október 30-ikán nyílik meg.** Str. Memorandului (Unió-ut) 4 szám alatt. A pazar négy teremből álló helyiség, mely a bukaresti Murcea-buffet mintájára készült, minden bizonnyal kedves találkozó helye lesz a kolozsvári uritársaság-nak. A „Lyód”-kertnek előnyösen ismert tulajdonosai valóban nem kíméltek anyagát áldozatot sem fáradságot, hogy ezt a maga nemében páratlan szórakozó helyet a város szívében mielőbb a nagyközönség rendelkezésére bocsássák. Mint hírlik, a város színe java ott lesz a megnyitón. Erre enged következtetni a tulajdonosok iránt a közönség minden rétegében megnyilvánuló szimpátia s a rengeteg érdeklődés, ki mind jelen skar lenni a szombat esti megajytáson, hogy igazán hangulatos és kellemes estében legyen része.

— **Szövet, plüsch, bársony, vászon stb.** legolcsóbb a „Reclam” Textilárúházban. (Főpostával szemben.)

— **Biztosítsuk életünket és vagyónkat a Franco-Romana Ált. Biztosító Rt.-nál.** Képviselőt az ország minden helységében.

TUNGSRAM

AZ UJ
TUNGSRAM D
LÁMPA

MAR MINDEN SZAKÜZLETBEN KAPHATÓ

CHLORODONT

CHLORODONT fogpaszta, Chlorodont fogpor, Chlorodont szájvízkivonat

(London jától.) Bal...
lent szakar...
tást tette,
már olyan...
zálásához...
zök, holot...
előteremt...
hosszabb...
szert sem...
banyamu...
szabításá

Az élt...
nosa és...
sága ma...
politikai...
titanak...
bányász...
...

— Ve...
a Német...
ból jelen...
heten ujb...
javaslat...
császárn...
kifejleszt...
foglat...
hogy elfo...

— Ne...
zsoldot...
nizster...
átnyujto...
tárca kö...
emelték...
katonák...
négy lej...
ségi zso...
miniszter...
a kövise...
megsava...
teseket...
emelik...
alapot...
november...
rály fog...
Murescu...
leskürü...
delmére...
vassal...
elő, ame...
a hadite...

— Ne...
hirdetés...
eltánto...
ban szá...

— Na...
heimi sz...
hohenhe...
zett, am...
A földren...

— Va...
port tisz...
délyi Zsid...
jának edd...
folytán...
Itus ros-ha...
.....

Emész...
soványod...
kiütések...
szetes...
belek...
mány szá...
a valódi...
tűnően be...
gériákban

október 30

tervezi

Angliát zilált pénzügyi helyzetbe juttatta a bányászsztrájk

Ha most sem ér véget a bányászsztrájk, úgy Anglia külföldi kölcsönhöz lesz kénytelen nyúlni

(London, október 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Baldwin miniszterelnök az előtte megjelent szak szervezeti képviselőknek azt a kijelentést tette, hogy Anglia pénzügyi helyzete most már olyan zilált, hogy a szabványos megalapozásához szükségesek már az anyagi eszközök, holott hat hónappal ezelőtt még könnyen előteremthetőek lettek volna. A munkaidő meghosszabbításától tovább nem lehet eltekinteni, ezért sem, mert több, mint egyegyedmillió bányamunkás hozzájárult a munkaidő meghosszabbításához és ezek már az új rend szerint

dolgoznak is.

Lloyd George kormányban tartózkodik és tegnapi beszédében hangsúlyozta, hogy ma már Anglia gazdasági egyensúlya forog veszélyben. Ha most sem történik semmi, úgy Anglia külföldi hitelekhez lesz kénytelen igénybevenni. A sztrájk befolyásának kulcsa a kormány kezében van. A kivétel határoztól szóló rendelkezések arra is felhatalmazták a kormányt, hogy szükség esetén rendelkezéssel utasítsa a bányatulajdonosokat és a munkásokat, hogy a bányákat haladéktalanul helyezzék üzembe.

A szakszervezetek főtanácsa vette kezébe a közvetítést a kormány és a bányászok között

Az általános szakszervezeti szövetség főtanácsa és a bányászszövetség végrehajtóbizottsága ma együttes konferenciát tart, amelynek politikai körökben döntő jelentőségű tulajdonának. Az általános vélemény az, hogy a bányászszövetség végrehajtóbizottsága fel fogja

hatalmatlan a szakszervezeti szövetség főtanácsát arra, hogy új tárgyalásokat kezdjen a kormány a bányászsztrájk befejezéséig. Hivatalos körökben hangsúlyozták, hogy a kormány ebben az esetben a közvetítés elől nem fog kitérni.

* Orosz hír. Dr. H. Rskovits (Cuj Str. Julia Maduj) Röntgen-tanfolyama november 15-én kezdődik.

— **Két kolozsa negyei község különös adókvetése.** Ezen két különös módját találta ki két kolozsa negyei község Magyarországon és Romániában, hogy jövő évi költségvetésük fedezésére, hogyan gondoskodhatnak megfelelő bevételről. A két község a bányák felezésére a rendes községi adok felül az állami adók 50 százalékát is kiváltképp és ezt két részre osztva akarták behajtani a község lakosa. Ez az eljárás törvénytelen volt, mert az állami adók az állam tulajdonát képezik és az állam adóit az állam köteles behajtani. A két község a bányák felezésére a rendes községi adok felül az állami adók 50 százalékát is kiváltképp és ezt két részre osztva akarták behajtani a község lakosa. Ez az eljárás törvénytelen volt, mert az állami adók az állam tulajdonát képezik és az állam adóit az állam köteles behajtani.

— **Leütötte és később a Zsilbe dobta haragosát.** Dévai tudósítónk jelenti: Három hónappal ezelőtt Retteggy János 18 éves kereskedő, petrozsényi szülők gyermeke, ki roha bevalója szerint 4 középiskolát végzett, egy Petrozsény melletti faluban egy Andriou nevű parasztagárdánál mint szolga volt alkalmazva, gazdájától 12 Leit kért korcsmai szórakozás céljára. Egy deci szeszt megivott és hazá indult, de találkozott Farkas Gábor parasztleánnyal, kinél semmi pénz nem volt és a korcsmába szeretett volna menni. Visszamentek hát az ivóba és közösen megittak 5 deci szeszt. Ekkor részeg állapotban hazaindulnak. Amikor a Zsil hídjá közelébe értek, egy csekélységen összeesettek és Retteggy a társát egy kővel úgy halántékon ütötte, hogy eszméletlenül összeesett. Költözni kezdte, de Farkas nem tért magához, mire a részeg Retteggy újra a korcsmába ment és miután újabb két deci szeszt elfogyasztott, a hidhoz indult vissza, ahol Farkas a kapott ütéstől még mindig eszméletlenül kívül feküdt. Megijedvén, hogy másnap a csendőrök előveszik, felnyalabolta társát és bedobta a Zsilbe. Másnap kivette szolgálati könyvét és eltávozott a községből. A hullát másnap kifogták. Dr. Kozma törvényszéki orvos megállapította, hogy a halált nem az egyébként jelentéktelen fejsérülések, hanem a vízbe fullás okozta. A gyilkosra úgy akadt rá, hogy az áldozattól elszedett szűrt és derékszijat elajándékozta s így maga adta a nyomot a csendőrök kezébe. A törvényszék a napokban lopás és gyilkosságban mondta ki vétkesnek Retteggyt és ezért öt évi fegyházra ítélte. Az ítélt, Dr. Almásy kinevezett védő utján felebbezést nyújtott be, miután a tettét részegen, öntudatlan állapotban követte el.

— **Végig eljutják Vilmos császárnak a Németországba való visszatérést.** Berlinből jelenti: A német birodalmi gyűlés a jövő héten újul meggyűlik. A szociálisták törvényszerűen fogják becsúszni, amely az ex-császárnak Németországba való visszatérést kifejezetten megtiltja. A kormány még nem foglalt állást ebben a kérdésben, de valószínű, hogy elfogadják a szociálisták javaslatát.

— **Nem emelik a tiszti és legénységi zsoldot.** Bukarestből jelenti: A hadügyminiszter elkészítette a költségvetésével és átújította a pénzügyminiszternek. A hadügyi tárca költségvetését összesen egy millióval emelték le. A hadügyminiszter tervezte a katonák táppénzét napi két lejjel, az állatokat négy lejjel emeli. Sem a tiszti, sem a legénységi zsoldot nem emelték fel, mert a pénzügyminiszter kívánására a tiszti fizetéseket csak a költségvetésük fizetését harmonizáló törvény megszavazása után fogják emelni. A tiszti fizetéseket tehát január elsijén semmiesetre sem emelik fel, mert minden rendelkezésre álló alapot kimerítettek. A nemzetvédelmi tanácsot november hóra hívják össze. Az ülésen a király fog elnökölni és meg fogják hallgatni Murescu hadügyminiszter tervét, aki székelyi javaslatot dolgozott ki az ország védelmére s a hadsereg reorganizálására. A javaslat néhány éves rendkívüli hielet irányoz elő, amelyből első sorban a légi katonaság és a haditengerészet átszervezésére kerül a sor.

Ne hagyja magát!
Bármily zsenit is tartárról elantantitani. legolcsóbbban szállít Revész Béla Marostvácskely. Kérjen a jegyzéket.

— **Nagy földrengéseket jelzett a hohenneimi szeizmográf.** Stuttgartról jelenti: A hohenneimi szeizmográf óriási földrengést jelzett, amelynek centruma a Csendes óceán volt. A földrengés négy óra hosszat tartott.

— **Változás a gyergyóbkási helyicsoporthoz tartozókban.** Tudósítónk jelenti: Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség békési helyicsoporthoz tartozókban, Mendel Jakab távozása folytán megüresedett állást a helyicsoporthoz Mendel Ius ros-haavivával töltötte be.

— **Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesoványodás, eápadtság, mirigybetegségek, bőrkütsékek, kelések, furunkulusok esetinél a természetes „Ferencz József“ keserűviz szabályozza a belek annyira fontos működését.** Az orvos tudomány számos vezérfuria meggyőződött arról, hogy a valódi Ferencz József víz hatása mindig kitűnően beválk. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzlekekben.

A Keren Hajjeszód
különakcióját lebonyolítani minden helyicsoporthoz cionista kötelessége

SPORT
Vasárnapi program. Városi nagypálya. D. e. fél 8 órakor CFR II.—Victoria II. Iuliu Blaj, fél 10 órakor Vasas II.—Universitatea II. Adorján Ödön, fél 12 órakor CFR ifj.—Victoria ifj., Mária Károly, d. u. fél 2 órakor Vasas ifj.—Universitatea ifj. Kistay, d. u. fél 4 órakor Victoria—Universitatea I. oszt. bajnoki, Dáner. — CFR pálya. D. e. fél 4 órakor Academia II.—KAC II. Banya, fél 10 órakor KKASE II.—Husz II. Ciurel Iia, fél 12 órakor Academia ifj.—KAC ifj. Gh. Giurgiu. D. u. fél 2 órakor KKASE ifj.—Husz ifj. Muresan A. D. u. fél 4 órakor KAC—CFR I. oszt. bajnoki, Ciurel.

Csehszlovákia—Olaszország 3:1 (2:1)
Prágai tudósítónk táviratozza: A tegnap megtartott nemzetközi mérkőzés a csehek 3:1 (2:1) arányú megérdemelt győzelmét arattak az olaszok fölött. 18 000 néző, bíró Garó Ferenc Budapest.

A FILM
A filmvilág új szenzációi. A filmvilág piacán új szon vette kezdetét. Berlinben az „Ufa-pavillon“ban már bemutatták a szezon nagy attrakcióját: a Ben Hur, a Gloria Palast két héttel ezelőtt jött ki a Bohémélet-tel, az Ufa-Palast an Zoo-ban pedig most volt a nagy német szenzációnak, a Faust-filmnek a premisze. A sajtó számára bemutatott két amerikai slágert. A vig övegy-et és az új Douglas Fairbanks-filmet, A fekete kalóz-t, amelyek csak decemberben kerülnek bemutatásra.

Az új darabok közül legnagyobb sikere a Ben Hur-nak van. A film az ismeri regény után készült, három év alatt fejezték be a felvételeket, állítólag négy millió dollárba került. A felvételek szenzációk. Azután a sok érdeklőten kocsiverseny után, léleketelállítón izgalmas a Ben Hur kocsiversenye. Van a darabban egy tőkésesen felépített ókori hajóhad, ami végül kigyulad. Ezután azonban nem a hajók kis modelljét gyújtották fel, mint az szokásos, hanem az igazi hajót. A statisztákat óriási prémiumokkal rávették, hogy minél tovább az égő hajón maradjanak, aki utolsóként ugrott a vízbe, az kapta az első díjat, ötezer dollár.

A Bohéméletben Lillian Gish nagyon kedves. Miatta érdemes megnézni a Murger filmet.

A Faust nagy sláger lesz, főleg Németországban. Hans Kyser, aki a filmkéziratot írta; nem ragaszkodott szorosan Goethe drámai költeményéhez, a legenda régi feldolgozásait is figyelembe vette a darab összeállításánál. A film jó.

Douglas Fairbank darabja, A fekete kalóz nagyon mesze van a „Bagdadi tolvaj“tól, de nem rosszabb. A rendezés kifogástalan, a színészek jól vannak összeválogatva, Fairbanks maga kedves és ötletes, mint mindig. Trükkjei és akrobatamutatóványai kitűnők.

Elő hal
Kapható minden nap
Jakab Ernő
fűszer, csemege üzletében Cluj.
N. Jorga (Júka) 5.
Telefon 3-05.

Az ősz ujdonsága
a Dreher Haggemacher sörgyár
őszű sör
Extra-Special
mindenütt kapható

ennek a kamata
tünk ilyen meg-
eken, akiknek
sa volt a köi-
ven át 25 ezer
beszeggel igazán
eken, viszont a
terhekkel ró a
ebbe e, hogyha
lyel ezeknek a
imális megélhe-
velorizálásnak
ez irányban ke-
vünk most a

Krassómegeye
Nedeicu
számos parasz
szászhoz csatla-
viselői is. A bel
Nedeicu ellen.
Francia had-
Parisból jelentik:
Paris-ban nyi-
reg helyzetéről.
A kapcsolatban
Francia hadsereget
yegeti. A had-
ajlja át, a ka-
ló kedüket. A
rint — katasz-
tsége a mi-
entik: A mi-
háztulajdono-
memorandumot
köknek. A me-
om teljes sza-
átvette a me-
n adott.

üvek munka-
ispakatoratus-
g, amely in-
igazgatósága
munkabérkon-
ek kollektív-
is még szep-
beindított tár-
megkötésére
értesülünk, a
nagy diferen-
belsőzsmarél
unkaügyi in-
kségessé.

Dreher-Haggen-
án nyílik meg
zám alatt. A
eiy a bukaresti
inden bizonyjal
ári unitárság-
ismert tulajdo-
áldozatot sem
ében páratlan
ielőbb a nagy-
Mint hírlík, a
n. Erre enged
közönség min-
átia s a renge-
enri a szombat
ulatos és kel-

vászon stb.
ban. (Főpostával
agyonunkat a
-nál. Képvise-
z.

odont fog-
kivonat

KÖZGAZDASÁG

Nagy a pénzbiőség a nemzetközi pénzpiacokon

Az amerikai pénzpiac a gypot-bevétel, a londoni a szénsztrájk hatása alatt áll

(Cluj-Kolozsvár, október 29. Az Új Kelet tudósíkjától.) Az egyes külföldi pénzpiacokról beérkező jelentések szerint sokat az országokat, amelyeknek pénzügye stabil állapotban nyugszik, olyan pénzbiőség jellemzi, amelyre a közelmúltban alig volt példa. Románia gazdasági életét ma a legsúlyosabb pénzügyi válság sújtja és így a külföldi pénzpiacok biősége reményre nyújt arra, hogy az elbeszélést kereső külföldi tőkék, ha lassan szivárgással is, de mégis megtalálják az utat Románia felé. Különösen három országból jelentenek nagyarányú pénzbiőséget.

Az amszterdami

jelentések azt mutatják, hogy a hollandi pénzpiac nem éppen zomrált. Nagy pénzbiőség mutatkozik és ez növeli a hollandi tőkék kibehelyezési gondjait. Az ottani bankok és még a hollandi közhatalom is, annak ellenére, hogy külföldi kibehelyezési állandó növekedést mutatnak, nehezen határozza el magát a hitelviselésre, pedig óriási tételek azok, amelyek a belföldi és a gyarmati gazdasági élet szempontjából nélkülözhetők s amelyeket a külföldön kellene gyűmölcsösíteni.

Hasonló pénzbiőség jelei mutatkoznak

a svájci piacon,

ahol rendszerint a hónap első felében van a pénzpiac feszültség, de most ez elmaradt. Szinte aggasztó, hogy milyen arányokban keszdenek a kibehelyezett pénzek a svájci piacra visszafordulni. Az elsőrendű kereskedelmi váltókat és a prima bankforgó-dványokat 2-3 havi lejáratnál 275-2875 kamatozással lehet elhelyezni, lombardhitelt 3-375 százalékos kamatbázison folyósítanak.

A német pénzpiacról

ugyanazt a pénzbiőséget jelentik. A kamattételek 3-5 százalék között változnak és a bankok kénytelenek, amennyiben nem akarnak újabb külföldi kibehelyezéssel kísérletezni, a Reichsbanknál levő zsrószámlájukra usgyobb befizetéseket teljesíteni.

A legutóbb német bankkimutatásban a magánosok zsrókövetelése 102 millió aranyárka növekedést mutat. Havipénzek után van némi érdeklődés. Az értékpapírüzletből lassanként kikapcsolódik a report és helyébe a lombard lép. A kamattételek t illetőleg havipénzeket 6-675 százaléknál biőségesen lehet szerezni: a reportpénzt 225 százalékba kerül. A visszleszámitolási üzlet szemelláthatólag üzletellen,

ez októberi utolsó közlekedtével a névleges kamat 225, sőt egyes esetekben 5135 százalék

Magyarországon

a bankbetétek nagyarányú emelkedésének arányában erősen csökken a bankkamat. Vidéki

§ Megszűntek a luxuscikkek behozatali vámiüetei. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter uni statisztikai szerint a luxuscikkek vámiüetei nem jelentenek jelentősebb bevételt az államnak, mert csak felszynyli jövedelmeit hajtanak, mint a háboru előtt, annak dacára, hogy a fogyasztás legalább kétszerese az szelőtűnek. Es arra vall, hogy a luxuscikkek beviteli illetékei négyszeresebbek a háboruüetűeknél. A d fferenciais valószínűleg osemnézés folytán keletkezett. A pénzügyminisztérium most avval a tervvel foglalkozik, hogy teljesen megszünteti a fényűzési cikkek beviteli illetékét és ehelyett általában a beviteli illetékek koefficiensét fogja megfellelősen felkenneti.

§ Az új arany belga pénzügyesség. Jelentették már, hogy a belga hivatalos lapban megjelentek azok a rendeletek, amelyeknek célja: visszahozás az aranyvalutához. Hétfőtől kezdve így Belgiának az aranyvalutája van. A frankot az angol fonthoz viszonyítva 170-es arányban stabilizálták. A jövőben azonban nem frank lesz a belga pénz neve, hanem „belge.“ A belga öt papirfrank és egyelőre csak a külföldi viszonylatban szerepel mint számolegység. Rövidesen bevezetik azonban a „belga franket“ is. A stabilizációt egy százezer dolláros költői kölcsön tette lehetővé, amelyhez 35 millió dolláros hitel járult, amelyet a belga Nemzeti Bank különböző külföldi jegybankoktól kapott, nevezetesen az angol, a francia, a holland, a svéd, az osztrák, a magyar, a japán, az amerikai és a német jegybankoktól.

§ Hiánnyal zárul Auszria állami költségvetése. Becsülről jelentik: A nemzeti tanács mai ülésén terjesztette be a Seipel-kormány Auszria jövő évi költségvetését, amely végeredményben 125 millió schilling hiánnyal zárul. A költségvetésben azonban beüeházásokra 180 millió schilling van előirányozva. Az aktív tisztviselői személyzet kiadás: 723 millió schillinget tesz ki. A nyugdíjainak 358 millió schillinget fizet Auszria.

§ Gabonárák Érmihályfalván. Tudósítónk jelenti: Az Érmihályfalván a rapoktan fejezték be a tengeri szüretet. Az ideai termés a legjobbnak mondható egy minőség, mint mennyiség tekintetében. Holdárként 10-12 mássa termett. Ennek dacára a terménypiac usgyon lasyha Érmihályfalván. A terménykereskedők csak az előre

pénzületek válóit a nagyobb visszleszámitolást élvező fővárosi bankok már 75-8 százalékkal is reeszkompiálják.

A piactól ita nagy pénzbiőség jellemzi, ami egyre nagyobb arányokat ölt, mert a külföldi tőke szivesen helyszkedik el a stabil valuájú országban. A nagy pénzbiőség és a betétek állandó szaporulata különben arra készteti a pénzintézeteket, hogy újabb kamatleszámitásra gondoljanak.

A nemzetközi pénzpiacok egyébként nem mutatnak egységes képet, egész sorog savaró jelenség befolyásolja a fontosabb tőkegazdag országok kamatviszonyainak és pénzlellátásának alakulását. Az amerikai piac a gypotbevétel és az amerikai gabona nehez elszállítás, a londoni pénzpiac pedig a sztrájk hatásának van kitve.

eladott mennyiségét vásárolják meg és a messze vidékről behozott termény visszavándorol a magtárakba. A külföldi szállítás dacára, hogy Érmihályfalva határállomás, teljesen szünetel. A magas vámi- és fuvalletek teljesen lehetetlenné teszik az exportálást. A terményárak a legutóbbi hetivásáron a következőképpen alakultak: Cső es tengeri 220-230, kupa 750-760, rozs 450-460, árpa 450-460, n praforogó (olajmag) 480-500 Lajmáz ánként.

§ Megakult a dévai iparosbank. Déváról jelentik: Amint ismeretes, a dévai iparostület az év májusában azt az életreüelő szümmó: vezette fel, hogy a dévai iparozok saját anyagi érdekű támogatására bankot létesítsenek. Az eszme általános helyesléssel telákozott és az iparostület meg is kezdte a bankalpiúe előmunkálatait, amelyek sikerrel jártak, úgy, hogy a bank már meg is tarthatta alakuló közgyűlését. Az egymillió lej alap öáének 30 százalékat befizették.

Hölgyek

figyelmébe!

A szépség és elegancia

egyetlen titka a kozmetikai cikkeknek praktikus kiválasztása és célszerű használatában rejlik. A világhírű dr. Czartorycki-féle kozmetikai szerek a leg megbízhatóbb orvosi készítmények.

„Derce“ depilatoire

női karok és lábak szőrtelenítésére a legmegbízhatóbb szer. Egyszeri használat örökre megszabadít a kellemetlen szőröktől.

„Derce“ 2-ös krém

eltünteti a pattanásokat és pörsenéseket, a száraz feszült arcóbort napok alatt üdév és hamvassá teszi.

„Derce“ mosdópor

lugmentes készítmény, puhítja az arcot és selymessé teszi a bőrfelületet.

„Derce“ puder

nem nehéz, nem tapadó fempuder, hanem a legkomolyabb készítmény, mely minden külföldi márkával felveszi a versenyt.

Ne fogadjon el mást, csak dr. Czartorycki-féle

„Derce“

készítményeket!

Romániai főlerakat:

Rózsa „Royal“-drogeria
Cluj - Főter.

Kaphatók:

Kolozsvár: „Diana“ illatszertárban. Lux női fodrászszalonban és Károlyi férfi és női fodrászüzletében.

Nagybányán: dr. Weiszné illatszertárban.
Nagyváradon: Sternberg Helén kozmetikai szalonjában.

Tordán: Transylvánia illatszertárban és minden jobb drogeriában, illatszertárban.

Kérjen prospektust a főlerakattól.

Tőzsde

A lej árfolyama a külföldi pénzpiacokon általában változatlan. A belföldi forgalomban a devizák esése tovább tart. Zürich 33 90 ig, Newyork 175 ig és Bécs 2480-ig esett vissza. Az árfolyamokat alább adjuk:

Devizák	Valutapiac 1926 Október 29 (Rador)								
	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		nyitás	zárlat						
Zürich	3390-3410	—	—	618	34.0	137.2	13646	652 1/2	1928 1/2
Newyork ..	175-176	51863	51862	3208	176	71370	708	3385	—
London	850-856	251420	2514 1/4	155 1/2	853	8459 3/4	8431 3/4	16410	48481
Páris	550-560	1620	1620	—	560	2230	2203	10312	312
Milano	770-780	2270	2265	140 1/4	785	3135	3100	148 3/4	437 1/2
Prága	522-525	1535	1535	—	524	2113 3/4	2097 1/4	—	296 1/4
Budapest ..	404-406	7265	7260	—	2480	—	9919	475 3/4	—
Belgrád	—	915	915	—	320	1258 1/2	1247 1/2	6992 1/2	177
Bukarest ..	—	290	290	1780	—	401	400	1925	56 1/4
Varsó	—	57 1/2	57 1/2	—	20	7930	7865	375 3/4	—
Bécs	2480-2500	7330	7330	—	2500	10077	—	479 1/2	—
Berlin	4180-4220	12332	12335	—	4200	16970	16680	80475	—

Száz lel árfolyama: Zürich 290, Páris 1780, Budapest 40100, Bécs 40000. Prága 1925.

szelvé

Az alant fött megállap laltak arra, tékükben be vásárolt áru szerkesked szelvényeive lyeket város zöljük.

Marosvásá

Szücs Dezső férfidivatárkú Wolster és nyakkendők, ha olcsóbb bevás

Jeremiás ruhák, kabátsz harisnyák és c

Gölya Áru csipkék, női nagy raktára

József Em és sárcipők áll

Ideál Parf szerek nagy rá főlerakata

„Tosca“ Cs Mindenki, aki jegyet kap

Déva

Hirsch Test női és férfi div Gál Béla üv garino lámpa n

Szatmá

Farkas kelet lási forrasza.

Róth Armin keztyű, férfi és tér 7 sz

Fodor Zoltá lönlegességek n Kun és Kell áru mindenkor

Spitz Béla é áruk raktára, F Kramer Jen egesebb kézim

Vajda cipű a legjobb és le szerezheti be, Klein Dezső Aki erre a hird lék kedvezmény

Grósz Herm áruháza szembe Borgida Mik mőcs, pezsgő, Grosinger é állandó nagyrak

Barna és Tá Korzó cukor Bratianu (Deák

Szilág Marmorstein gyára

JOSIF IZRAEL

szücsmester

Cluj (Kolozsvár), Calea Victoriei (volt Kossuth Lajos-utca) 2. szám.

Nagy választék mindenféle szőrméből.

Lelkiismeretes kiszolgálás garantálva.

Az Uj Kelet szelvénybevaltó helyei.

Az alant felsorolt cégek az Uj Kelettel kötött megállapodás alapján kötelezettséget vállaltak arra, hogy lapunk szelvényeit teljes értékűben beváltják, oly módon, hogy a náluk vásárolt áruk összegének 10 százaléka — fűszerkereskedőknél 5 százalék — az Uj Kelet szelvényeivel fizethető. A szelvénybevaltó helyeket városok szerint naponként felváltva közzöljük.

Marosvásárhelyi szelvénybevaltó helyek

Férfi, női divat
Szücs Dezső divatruház, a legolcsóbb női- és férfidivatruhákban

Wolster és Kertész férfi-fehérműk, kalapok, nyakkendők, harisnyák, zsebkendők és puloverek legolcsóbb bevásárlási forrása

Szövet
Jeremiás (Főter 28—30 Bretter-ház), Férfi és női ruhák, kabátzövetek, fehérneműk vásznak, bélésárak, harisnyák és csipkék a legolcsóbb áron

Kötött szövet
Gólya Áruház, harisnyák, keztük, zsebkendők, csipkék, női és férfi fehérneműk, valamint vásznak nagy raktára

Cipő
József Emil cipőruház, Cipőkülönlegességek, hó és sárcipők állandóan nagyválasztékban

Illatszerek
Ideál Parfumerie. Kölnivizek, parfümök és kötszerek nagy raktára Dr. Erő „Rapid” borotváló por főlerakata

Cukorka (5%)
„Tosea” Csokoládéház (Főter, rendőrségi épület). Mindenki, aki ennél a cégnél vásárol, ingyen sorsjegyet kap

Dévai szelvénybevaltó helyek

Női és férfi divat
Hirsch Testvérek a megye legrégebb és legnagyobb női és férfi divat áruházai [szabott árak]
Gál Béla üveg porcellán és lámpa üzlet, a „Carmen” garino lámpa romániai egyedüri gyártója.

Szatmári szelvénybevaltó helyek

Nőidivat, uridivat, kötöttáru
Farkas kelengye és vászonárak legolcsóbb bevásárlási forrása.

Róth Armin „Gólya áruház” kötöttáru, harisnya, keztük, férfi és női fehérnemű. Orlata Bratianu (Deák-tér) 7 sz.

Fodor Zoltán harisnya, keztük, szalagkülönlegességek nagy raktára

Kun és Keller — Püspöki áruház — Divat és rövidáru mindenkor a legjutányosabb napi árban kapható

Spitz Béla elsőrendű női szövet, fehérnemű, mosóárak raktára, Piata Bratianu (Deák-tér) sarok.

Kramer Jenő női kézimunka üzletében a legkülönlegesebb kézimunkák is a legolcsóbban szerezhetők be.

Cipő
Vajda cipőüzletében (Püspöki áruház, Valent mellett) a legjobb és legtartósabb cipőket a legolcsóbb árban szerezheti be.

Klein Dezső cipőüzletében a legdusabb választék. Aki erre a hirdetésre hivatkozik, még külön öt százalékos kedvezményben részesül.

Csemege, cukorka, fűszer, festék

Grósz Herman festék, lack és háztartási cikkek nagy áruházában szemben a színházzal.

Borgida Miklós fűszer, csemege, cukorka, déligyümölcs, pezsgő, bor és likőrárak. Városi bérpalota.

Grosinger és Grósz fűszer, csemege, festékárak állandó nagyraktára.

Barna és Társa cukorka üzlet. Színházzal szemben.

Korzó cukorka, csemege és déligyümölcs üzlet Piata Bratianu (Deák-tér) 14.

Szilágyosomyói szelvénybevaltó

Marmorstein Herman dominó és majong játékaru- gyára

Villamos áru, szerelési anyag

Weisz és Schwartz Strada M. Viteazul (Rákóczi-ut) 31. Mindennemű villamos és vízvezetési felszerelés, csillárok és égők legjutányosabban szerezhetők.

Katz Testvérek. Csillárok, főzők, vasalók és szerelési anyagok legdusabb választékban a mindenkor napi árak mellett kaphatók.

Irógép

Gyene Adolf írógép vállalata és írógép speciális javító műhelye. Püspöki áruház.

Optikai cikkek

Fried Adolf Egyedüli optikus, a törvényszékkel szem- ken. Legdusabb raktár, legolcsóbb árak.

Grósz Lajos mindennemű fűszer, csemege és cukorka áruk legolcsóbb bevásárlási forrása, Calea Victoriei 22.

Nagyszabeni szelvénybevaltó helyek

Konfekció
J. H. Rosenthal (Regina Maria 11) Női és férfi konfekcióban a legolcsóbb beszerzési forrás — Szolid kiszolgálás

Szövet
Simon Testvérek [Piata Reg Ferdinand 8] Bel és külföldi szövetek dus választékban állandóan raktáron

Női és férfi divat
I. Grünberger Str [Str Elisabeta 17] Rőtös áru, női és férfi divatcikkek, harisnyák legolcsóbb beszerzési forrása

Cipő
Kovács Izsó [Str Regina Maria 17] Bel- és külföldi cipőkülönlegességek a legmodernebb kivitelben

Óra, ékszer
N. Tesler „Cronometer” óra és ékszeráruház [Reg Ferdinand 8] Precíz órák és ékszerek állandó nagy- raktáron

Illatszertár

„Renaissance” drogéria és illatszertár [Str Regina Maria 49] Illatszerek originális csomagolásban és kimérve a legolcsóbban kaphatók

Csemege, cukorka (5%)
Bonboneria — Goldstein [Str Elisabeta 19] Csemege áruk és cukorkakülönlegességek legolcsóbb beszerzési forrása.

Brassói szelvénybevaltó helyek

Női divat
Ascher Testvérek Str Portii 5). Női divatcikkekben legolcsóbb bevásárlási forrás

Férfi divat
W. & G. Schull (Str Principele Carol 9) Férfidivat- különlegességek és szabóság
Lévay Sándor és Társa [Cerna-u. 7.] Férfi, női és gyermekruházati cikkek részletáruház.

Kötött áru, harisnya
M Blatt (Str Portii 38) Harisnya kötött-szövet áru gyári lerakata

N A Binder (Str Portii 15) Speciális férfi ingek, nyakkendők, férfi és női harisnyák a legszolidabb árban

Konfekció
Fenyvesi & Sámuel (Len-sor 31-33) Őszi, téli és tavaszi nőruha különlegességek — Szabott árak

Könyv, papír
Benkő Ignác (Str Portii 52) Az összes könyv- és zeneműnyomtatások kaphatók. Papírárakban a legolcsóbb beszerzési forrás

Óra, ékszer
Fährdrich Béla (Str Portii 34) Óra, ékszer, ezüst és alpakka dísz tárgyak, valamint optikai cikkek kaphatók

Fűszer, csemege (5%)
Gáll Albert (Str Portii 68) Telefon 3-15) Fűszer, csemege és gyarmatáru kereskedés

Illatszertár
Salamon-gyógyszertár [Kapu-utca 51.] Parfümök, kölnivizek, puderek, arckrémek és összes kozmetikai cikkek legolcsóbb beszerzési forrása.

Sighetul-Marmatiei (Máramarossziget)

Divatáru, textil, kötöttáru

Fischmann Nándor (Str Dr Joan Mihály 5) Női és férfidivatáru és szövet-különlegesség óriási választékban.

Jakober Armin textil, szövöttáru üzletében (Bogdan Voda 30) szerezheti be legolcsóbban ruha- és fehérnemű szükségleteit

Salamon és Wiesel divatruház (Főter 7) Férfi, női és gyermekdivat különlegességeit a legolcsóbban itt szerezheti be

Cipő
Weisz Jenő volt „Bata”-féle cipőüzlet (Leánygimnázium mellett) Elismert legszolidabb cipőbevásárlási forrás

Üveg, porcellán
Somogyi Ferenc utóda üveg, porcellán és konyha-berendezési cikkek Berndorf alpakka-árus Képkere- tezés Üvegesés

Fűszer, csemege
Ha Szigetre jön, feltétlenül keresse fel az „Erzsébet Büffet”, ahol naponta friss és izletes sütemények és felvágottak kaphatók

Fuchs Izidor cukorkaáruház, Főter Bel- és külföldi cukorka különlegességek, tej- és husneműek legolcsóbb beszerzési helye

Pollák Ilona (Bogdan Voda 40) fűszer és rövidáru legolcsóbb forrása, engrosban és detailban

Weisz Izidor Str Dr Mihályi 13) Fűszer, gyarmat- áru és italok legolcsóbb beszerzési helye

Fogászat
Salzberger Joachim fogászati műterme (C Bogdan Voda 15) Mindenféle arany, platina és kaucsuk munkát a legjobb kivitelben a legolcsóbb árak mellett készít olcsó árral

Varrógép, kerékpár és sportcikkek
Weisz Izidor, (Str Dr Mihályi 13) A világ legjobb gyártmányú varrógépei, kerékpárjai, írógépek, sport- cikkek és az összes alkatrészek beszerzési forrása

Ékszerárak
Gerstel Márton ékszeráruház (Bogdan Voda 1) Brill- liánsok, arany és ezüst ékszerek, fali- és zseborák, szemövegek a legolcsóbb beszerzési forrása

Illatszertár
Glanczmann Adolf, Resling-féle rasol főlerakat (Bog- dan Voda 40) Pipere cikkek, kölnivizek, illatszerek leg- olcsóbb bevásárlási forrása

Tűzifa (5%)
Kahan Márton takereskedő [Rákóczi-ut 50.] Próbálja meg és meggyőződhetik, hogy téli faszükségletét leg- olcsóbban itt szerezheti be

Könyv
Weisz Salamon [Dragas-utca 5—8.] Zsidókönyvek, taleszek, teofilnek, stb., valamint a zsidó, héber ó és új irodalom legkiválóbb termékeinek bevásárlási helze

Lámpa-belet
és gyertyabelet gyárt és mintázott árajánlattal szolgál

Lengyel Sándor és Fial
szalagszövőgyára Arad, Interurban 407.

Butor Hálószoba, szép, jó és olcsó. Siebold Fülöp butorgyá- rában Timisoa- ra, II., Távirda-u., 19. sz.

A közkezdveltségnek örvendő

„Ursus-Extra“

világos sörkülönlegesség ismét kapható.

CZELL-sörfőzde Kolozsvár-Monostor

APROHIRDETÉSEK
 Szegedi közlésnél egy sor 4 lej, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Állásajánlatoknak 50% kedvezmény. Apróhirdetéseik díja 1000 forint. Eljegyzési hírek díja 250 lej, eljegyzéseknek 150 lej

Figyelem!
 Ajánlok erdélyiszerte elismert שטרענג ארמ. שחischerrel elátozt, olvasott és tisztán kezelt
libazsirt à 115 lei.
 Nyers libabőr à 82 lei kgként.
 Prima füstölt libahúst à 190 lei, franco-franco.
Friedmann Sámuel — Oradea
 Cusa Voda 6.

Legfrissebb שטרענג ארמ. שחischerrel elátozt, olvasott és tisztán kezelt
 vágott liba frissen sült zser, zsirnak való és hus Nota Móról kapható. Timár-ut 7. Hátul az udvarban. 1996

Ki lenne vig pajtása 23 éves jójóvedelmű barna urifüves? Teljes című, fényképpel ellátott levelet „Gentlen an” jellegre a kisdóba kérek. Csak komoly szándéku ú ilányok leveleire válaszolok. 1999

O t. שטרענג ארמ. שחischerrel elátozt, olvasott és tisztán kezelt
 Hosszu 26 szám alatt kapható és nagyobb mennyiségben megrendelhető. 1956

Hölgyek figyelmébe!
 Mindenem modern kajmankák, tambourin választék, kizárólag előszándú anyag s készítésny, L'Oreal-Henné minden színben kapható. Megrendelést vidékre is eszközölk. Vágott haját kicsinyben és nagyban veszek. —
Emes Gyula Cluj
 Str. Memorandului 10

Urlicány teljes ellátást kaphat zsidó családnál, Fotea 9. Földszint 4.

Francia nyelvű tanár, aki 12 évet töltött Paris an, legmodernebb módszer szerint francia nyelvleckekeket ad. Cim a kiadóban.

Zsidó egyetemi hallgató, irodai munkálatokban és könyvelésben jártas, megfelelő alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

דיא אלטבעריהמטען
מאטיאש קאני-ישע
 חלבים וזנד וודער אין אונאבער
 טראפענע קוואליטאט צו האבען. רעפער
 רענצען אבער מינע פערלאסטליכקייט
 דיענען דיא דוערראט גע שוואטם
MATIAS KUN'S
SOHN cufitar, CLUJ

Ha elsőrendű
vágott vagy ölfára
 van szüksége, legelőször azonnal házhoz szállítva, feltétlen szólítsa fel a
10 számú telefont.
 Első Román Fagyapótyár és Faipari Rt.
 Ezelőtt GRÜN faterlep
 Telefon 10 sz. Telefon 10 sz.

Hirdessen az Uj Keletben

Hirdetmény.
 Az Oslan és Weisz cég csődtanácsa elhatározta, hogy a csődtömegben foglalt árúkat önként kifizeti.
 Erre való tekintettel felhívja a vásárolni szándékosokat, hogy legkésőbb 1926. november 5-én déli 12 óráig nyújtsák be ajánlatukat alulírott csődtömeg-gondnoknál (örvényesség 38. sz. szoba).
 A venni szándékosok tájékoztatására közzöljük a következőket:
 1. Az árak egy tételben adnak el, a vevő által mennyiségileg és minőségileg megtekintett és elfogadott tételben. 2. A vételár az adás-vételi egyezmény elírásakor fizandó. Az árak esetleg 50% a hiteleztek is, a szokásos kamat mellett, legfeljebb 3 hónapra és a csődtanács által elfogadott bankgarancia mellett. 3. A csődtanács tartartja magának a jogot az ajánlatok valamelyikének elfogadására, vagy valamelyiknek iudokolás nélküli visszautasítására, amennyiben egyet sem talál elfogadhatónak. 4. Az ajánlatot egyidejűleg letelebba helyezendő az ajánlott ár 10% a készpénzben, vagy betétkönyvben, mint bátapénz. Ez a letét a csődtömeget illeti, ha az ajánlattevő ajánlatának elfogadása esetén nem köti meg a vételi szerződést. 5. A csődtömeg mindennemű kötelezettsége kizárólag a megkövetelt szerződés törvényes aláírásának időpontjától kezdődik. 6. Az árú megtekintését naponta délután 3 óráig a vagyontulajdonos cég helyiségében Calea Reg. Ferdinand 25., sarok (Osztan és Weisz).
 Cluj, 1926. október 27.
 Dr. Joan Suciu, csődtömeggondnok

Alkalmi vételi folytán
 Férfi egész cipő, chevreaux .... 450 lei
 " " " box ..... 500 lei
 Női " " " box ..... 550 lei
 " fél fűzős box ..... 450 lei
 Fiu cipő 36-39 ..... 540 lei
 Női hócipők ..... 500 leitől
A világhírű Bata-cipők egyedárusítása
„EWO“
 cipőáruházban — Cluj, Calea Reg Ferdinand (Wesselényi-u.) 22.

„Orient“ Szövőművészeti Iskola és Műhely
 Oradea-Mare, Str. Ep. Ciorogarin 14.
 Perzsaszőnyeg ..... 3000 leitől
 Perzsa gyapjufonal ..... 450 leitől
 Felvétel szövő ..... 380 leitől
 Szőnyegtervek, szövőkéllékek, francia és svéd gobelinék legelőnyösebb beszerzési forrása.
 Vidéki rendelések utánvétellel gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET
 A kolozsvári román opera heti műsora
 Vasárnap: Fülárgó kisasszony.
 Hétfő: Bolygó hollandi.
 Szerda: Aida. (Algasznak, a buharati opera tárgyának felleptével).

MAGYAR SZÍNHÁZ
 A színházi iroda közleményei.
Drága kicsi buksi. Szombaton este a legutóbbi évek legszenzációsabb operettejüdjonságát fogják színezeink igert gondos előkészületek után bemutatni. A berlini, bécsi, budapesti sikerek híre ide is eljutott, mert a közönség olyan lázas érdeklődéssel várja a szombat esti premiert, a minő még sohasem volt tapasztalható. A pompás zene, a kacagtató és fordultatos szöveg divatos tánckreációk itt sem fogják eltéveszteni hatásukat. Az elővételi jegypénztár árusítja már a vasárnapi, hétfői és keddi előadásokra is a jegyeket.
Szeretek egy színésznőt. Az igazgató vezetése mellett folynak a próbák Fodor László új darabjából. Budapesten rendkívül tetszéssel fogadták ezt a vidám, sziporkázóan ötletes vigjátékot. Nálunk a jövő hét pénteki estéjén lesz a bemutató előadása, a főszerepekben Poor Lili, Marsi Gizi, Laczkó, Miklósy, Hojky, Kemény, Mihályfi és Ihász Aladárval.

Heti műsor
 Szombat d. u. 3-kor: Csizmadia mint kísértet (Harmadik ifjúsági előadás, igen olcsó helyekkel. Bevezető előadást tart Rácz József tanár. Sorozat 111.)
 Szombat este 8-kor: Drága kicsi buksi! (A legújabb Gilbert-operette. Először. Neményi Lili, Tolnay és Ihászval. Premierelőadás 18 sz. Sorozat 112.)
 Vasárnap d. u. fél 3-kor: Szomorúságának énekese. (Újdonság, 5-ödözör. Leszállított helyekkel. Sorozat 113.)
 Vasárnap d. u. fél 6-kor: Muzikus Ferkó (Lengyel Irén, Neményi, Tolnay, Ihászval Rendes helyekkel. Sorozat 114.)
 Vasárnap este háromnegyed 9-kor: Drága kicsi buksi. (Operettejüdjonság 2-ödözör. Neményi, Tolnay és Ihászval. Baletszünetben. Sorozatszám 115.)
 Hétfő: Drága kicsi buksi. (Napitület 19 sz. A. Sorozat 116.)

Legszébb legjobb, legelőcsőbb bélyegző
Glücknel, az új bélyegzősnél szerethető be. Calea Reg. Ferdinand 65.
 Szígyancával szemben.

DÉRI szücs
 Legmodernebb
 Legrégibb
 Legmegbízhatóbb
Str. Memorandului 3.
Cluj
 Telefon 12-12. Telefon 12-12.

Szerkesztőség adóhivata
 Kolozsvár, S. Fap (Brassai-telefont)
 Telefon: 227, 228 és 229
 1926 november

Nincs enné olyan civilizált irásban vagy a legmilyéről egy olyan név, am szászok szívé bar másodkán nak a napnak, angol kormány nyilatkozatot, nemzeti ösm gait Palesztinai zsidó nem évezredek óta kozatot Anglia Balfour iria a nyilatkozatot a mai napig is, nemzsdékek n ténelmi dokun állapítani tud nek a deklarác nos politikai része Balfour

De bármit napvilágra ke bizonyos: hog belé van herv érotáblába és a világra és évezredek min gyogni a zaid minden néppe a szensalításig tét. Nincs n redere és oly l-tással vissza nép. As örök zása ez is. A multbaérzés. szen más, m emlékezésel. jelennek érzé gyűlöletben e Néppszob tónak való h hogy milyen és gondolni tán is a zaid réki, egyénil meleg szerete is, ha Cirusa említi, min b tette volna a pel szemben nyos az, hog a hála és sze zsidó szívekt régez-régen e egy Balfour nemzet emlé elpusztíthata Szegény és nép vagyuk elő meghird nem adhatu forrott enne ezt a mi na vihrát is tu Ennyit nagy idegen csak félig re neki: magu és a történel iarcióért. A geket rótt a hogy legyen